

Predsednik Pertini med nami

BORIS RACE

Predsednik republike, Sandro Pertini, bo štiri dni med nami. Za prebivalstvo Furlanije - Julijske krajine bodo to praznični dnevi, saj bo pozdravilo v svoji sredini, na trgih, na delovnih mestih, na predstavnikiških domovih morda prej kakor najvišjega predstavnik države, svojega prijatelja in človeka. Pozdravilo bo predsednika, ki ni prenehal biti neposreden in domač s trenutkom, ko je zasedel najuglednejše mesto v italijanski republiki. Pertini pravi sam o sebi, da se poistoveti z ljudstvom in je resnično tako, ker se občan ob njem čuti njemu enak, saj z njim deli enake občutke pa naj gre za priložnosti, ki zbuja žalost ali veselje ali zgražanje. V živem spominu občana je, kako je hotel s svojo prisotnostjo zagotoviti rešitev tistega nesrečnega otroka iz okolice Rima, ki ga je pogoltnila zemlja. Videl ga je razočaranega in solznega, ko je bilo gotovo, da za otroka ni rešitve. V spominu je njegovo navijanje za italijanske barve na svetovnem nogometnem prvenstvu in naravnost otroško veselje nad velikim športnim uspehom.

Pertini ne bi bil človek ljudstva, če ne bi reagiral in izrazil svojega mnenja, obsodb ali odobravanja ob raznih dogodkih, čeprav naj bi se kot predsednik republike vzdržal in prepuštil parlamentu in izvršni oblasti, da sodita in odločata. Svoj glas je dvignil vedno takrat, ko je bila nevarnost, da ne bo prevladalo tisto, kar je zdravo in pošteno. Dobro se zaveda, da v mnogih primerih neposredno ne more uveljaviti svojih stališč, da pa govori tisto, kar misli občan in zato lahko računa na njegovo podporo. In občan mu verjame, ker je Pertini v stvarih, o katerih je lahko sam odločal, hitro in odločno ukrepal.

Tako se je Pertini v ljudski zavesti spremenil v zadnje upanje, v vero: če je toliko nepoštenosti, imamo Pertinija, če nihče drug ne bo rešil težav in popravil krivice, bo to storil Pertini, ali še bolj ljudsko, bo to storil Sandro.

Predsednik Pertini prihaja v našo deželo v času, ko je vsa velika industrija v krizi, ko so tisoči delavcev v dopolnilni blagajni, ko grozi zapora velikih obratov in s tem odpusti drugih tisočev in ko napovedujejo klestenje stroškov za izobraževanje, za zdravstvo in socialo, ko napovedujejo nove davke. Mnogo je pritožb in rotnja. Vemo, da čudežev ne bo, vemo pa tudi, da ne bo ostalo le pri zadošenju, da je bilo povedano vse, kar je ležalo na duši.

Usoda Slovencev pod fašizmom je predsedniku Pertiniju znana že od tedaj, ko je s Slovenci delil tegobe konfinacije. Kakšen je naš položaj po vojni ga je pred petimi leti informirala enotna slovenska delegacija. Njegov hiter odgovor in uvodno razlago je dal vtis, kot da mu je težko poslušati, kakšne elementarne stvari, je treba v Italiji še urediti. Bil je zelo jasan: z vami se popolnoma strinjam, manjšine je treba zaščititi in je krivično, če ni glede slovenske manjšine urejeno, medtem ko Nemci in Ladinci, recimo v Val Gardeni, kamor redno zahajam na počitnice, uživajo svoje pravice. Država je dolžna zaščititi manjšine in to ne predstavlja nobenega darila, toda dolžnost.

Verjamemo, da se je Pertini zavzel za naša vprašanja in če je bilo teh pet let brezplodnih, pomeni, da so bile zaviralne sile močnejše, kar ga ne more niti zadovoljiti in še manj razveseliti.

Nekaj se pa je le dogodilo v teh petih letih. Posebna komisija pri predsedstvu vlade, ki je obravnavala problem slovenske manjšine v Italiji, je prenehala obstajati brez pravih zaključkov. Predstavniki vlade so namreč odklonili toliko zahtev, da bi zakon po njihovih konceptih bil vse prej kot globalni in zaščitni.

Drugi dogodek je zakonski osnutek Krščanske demokracije, ki ponuja še manj kot vlada...

Treba je torej pohiteti in se bolj odpreti. In tu pričakujemo obljubo in podporo predsednika Pertinija.

Državni poglavar bo zvečer ob 19. uri sprejel na tržaški prefekturi enotno delegacijo slovenske narodnostne skupnosti v Italiji

Predsednik Pertini bo v ponedeljek med nami. Uradni obisk pomeni poseben svečan dan za celotno prebivalstvo dežele Furlanije - Julijske krajine, saj ni dvoma, da prav predsednik Pertini, doseden antifašist, demokrat, bорец za svobodo in socialno pravičnost uteleša resnične težnje italijanskega ljudstva.

O programu obiska smo že podrobno poročali, zato se omejujemo samo na ponovitev, da bo v ponedeljek v Trstu, kjer se bo opoldne na Trgu Unità srečal s prebivalstvom. Izvedeli smo, da s na primer dijaki slovenskih šol že pripravljajo, da bodo predsednika točno in množično sprejeli in pozdravili.

Včeraj je prefektura uradno sporočila, da bo predsednik republike ob 19. uri sprejel na prefekturi enotno slovensko delegacijo, ki je sestavljena iz šestih komponent in katero je že pred petimi leti sprejel v Rimu na Kvirinalu. Enotna slovenska delegacija je pisмено zaprosila za sprejem 19. septembra in tudi navedla, da se želi sestati predvsem, da opozori predsednika na zahtevo o globalnem zaščitenem zakonu. Iz programa obiska je razvidno, da bo delegacija imela dovolj časa za primeren razgovor in bo lahko nekatera vprašanja poglobila. Med obiskom v Trstu niso predvideni nobeni drugi sprejemi delegacij političnega značaja. Predsednik bo samo sprejel

pet študentov zavoda Združenega sveta, ki idealno predstavljajo pet kontinentov.

V zvezi z obiskom predsednika republike je tržaški župan Richetti izdal priložnostni pozdrav in razobesil po mestu plakate.

Deželno tajništvo KPI v daljšem sporočilu pozdravlja predsednika republike kot garanta ustave in se obrača nanj s pričakovanjem, da bo končno spoštovana ustavna obveza o globalni zaščiti slovenske manjšine. KPI iz-

raža priznanje za nacionalno solidarnost pri obnovi od potresa porušene Furlanije, izraža zaskrbljenost tisočih mladih ljudi zaradi dela.

Italijanska ustanova za poznavanje slovenskega jezika in kulture pa se v pozdravu sklicuje na vrednote odporniškega gibanja in izraža upanje, da bo obisk pomenil priznanje resničnega Trsta, ljudskega italijanskega in slovenskega, ki si želi samo mir, delo, na predek, kulturno in gospodarsko mednarodno sodelovanje.

V INTERVJUJU ESPRESSU

Graxi o sedanjem političnem položaju

RIM — «Katero cilje zasleduje ta trenutek Sovjetska zveza?», se sprašuje predsednik italijanske vlade Bettino Craxi v dolgem intervjuju, ki ga je dal tedniku «Espresso» in v katerem razmišlja o najbolj aktualnih vprašanjih mednarodne in notranje politike.

Craxi se nadalje sprašuje, zakaj Moskva noče nadaljevati ženevskih pogajanj in ne daje novih predlogov ter rabi zelo agresiven jezik, medtem ko bi lahko dosegla razumen sporazum. Predsednik vlade z nekoliko svojevrstno in enostransko razlago tudi ocenjuje, da so pacifistična gibanja pod vplivom Vzhoda, ki se je neposredno pritihovali vanje in da ni dopustno, kot se dogaja na primer v Comisu, da pacifisti prirejujejo manifestacije in motijo gradnjo vojaškega oporišča.

Kar zadeva italijansko notranjo politiko pa Bettino Craxi pozitivno ocenjuje sedanje sodelovanje strank, ki sestavljajo vladno večino in tudi glede KPI pravi, da razvija «napačno linijo», vendar to dela zelo pošteno in odgovorno.

Nova Spacalova monografija

KOMEN — V Spacalovi kraški hiši muzeju v Skrbini pri Komnu so včeraj predstavili na prijateljskem srečanju novo monografijo slovenskega kraškega slikarja Lojzeta Spacala. Monografijo je izdala založba «Mladinska knjiga» iz Ljubljane v sodelovanju z založbo «Arte et pensiero» iz Firenc.

Na srečanju so bili prisotni številni ugledni gostje in med njimi podpredsednik slovenske vlade Dušan Šinigoj, poslanec Sergio Coloni, predsednik SKGZ Boris Race, jugoslovanski konzul v Trstu Drago Mirošič in drugi.

O Spacalu, njegovem ustvarjanju in o monografiji sta spregovorila likovna kritika Zoran Kržišnik iz Ljubljane in Giulio Montenero iz Trsta. Ubrano pa je zapel ženski pevski zbor «Tabor» z Opčin pod vodstvom Svelta Grgiča.

Poli tajnik tržaške KPI

Federalni odbor KPI in pokrajinska partijska nadzorna komisija sta včeraj na skupnem zasedanju izvolila Uga Polija za novega pokrajinskega tajnika KPI. Poli, ki je bil pred leti pokrajinski tajnik Zveze komunistične mladine in je tudi občinski svetovalec, prevzema mesto Claudia Tonela, ki je bil izvoljen za podpredsednika deželnega sveta Furlanije - Julijske krajine.

Včerajšnje plenarne seje federalnega komiteja KPI se je udeležila tudi članica vsedravnega vodstva Adriana Seroni.

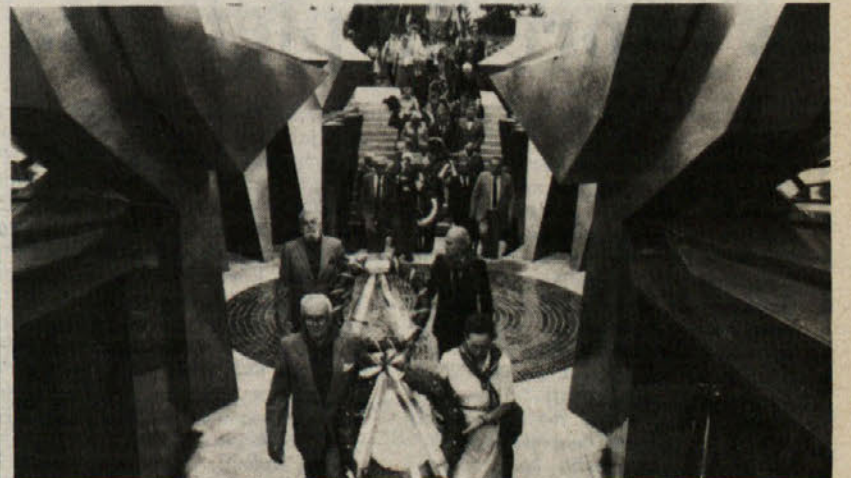
NA 4. STRANI

Odprtje slovenskega planinskega doma

TRBIŽ — Danes bodo v Žabnicah v Kanaški dolini slovesno odprli prvi slovenski zamejski planinski dom v Italiji, ki bo nudil planincem vse ugodnosti. Ima namreč 52 ležišč, dve veliki jedilnici, toplo vodo, sanitarije in sploh vse druge udobnosti, ki so celo pravo «planinsko» razkošje.

Današnji slavnostni spored se bo začel ob 11. uri, ko bodo prišli gostje z osebnimi prevoznimi sredstvi, avtobusi ter vlakom iz Trsta, Slovenije in avstrijske Koroške. Spregovorila bo sta predsednik zadruga Mangart Stanško Požar in častna predsednica SPDT dr. Sonja Mašera.

40 let osvoboditve internirancev v Gonarsu Ohraniti živ spomin na žrtve preteklosti

GONARS — Natanko štirideset let mineva, odkar so se sredi septembra 1943 na stečaj odprla vrata koncentracijskega taborišča v Gonarsu in spustila na toikanj pričakovano svobo-

do tisoče jetnikov: mož in fantov, od katerih je večina takoj prešla v vrste partizanov, pa žena, otrok in starcev. Med interniranci je bilo v poldrugem letu pred kapitulacijo Mussolinijevega fašističnega režima več kot pet tisoč Slovencev iz okupirane ljubljanske pokrajine ter Hrvatov iz Čabranske. 410 jih je, izmučenih od lakote in trpljenja, za vedno ostalo na tuji zemlji, kjer so jim trideset let kasneje postavili veličastno grobnico, plod sodelovanja italijanske in jugoslovanske vlade ter pomoči številnih borbeških in profašističnih organizacij z obeh strani meje.

Gonars in njegovi prebivalci odtlej vsako leto gostoljubno sprejemajo v svojo sredo vse, ki prihajajo na ta kraj obujat spomine na umrle tovariše. Za tiste, ki so umrli za svobodo, meje ne obstajajo, je v svojem pozdravu na včerajšnji slovesnosti dejal gonarski župan, Joan Ottavio. Med lepim kulturnim sporedom je o pomenu žive vezi, ki jo vseskozi ohranjajo nekdanji borci iz Slovenije, Karnije in Furlanije, govoril predsednik videmskega pokrajinskega odbora ANPI, Federico Vincenti. Za prijateljstvo, ki nas danes veže, smo vse preveč žrtvovali, zato ga moramo vztrajno negovati, se

VLASTA BERNARD

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Mačkolje ne pozabijo

V Mačkoljah bo danes ob 14.30 spominska svečanost ob 40-letnici drugega požiga vasi in pokola domačih borcev za svobodo. Priložnostnemu govoru bo sledil nastop godbe na pihala «Breg», mladih članov KD «Primorsko» in TP PZ «PINKO TOMAŽIČ».

Nepričakovan poraz Jadrana

V prvem kolu košarkarskega prvenstva C-1 lige je včeraj združena ekipa Jadrana nepričakovano izgubila doma proti bolonjskemu moštvu CEAM s 86:89. Na sliki: posnetek z včerajšnjega srečanja

● Ohraniti

NADALJEVANJE S 1. STRANI

razpravljati, ker to ni več samo vprašanje svobode, temveč nujnost v današnjem grozečem nemirnem svetu.

Slavnostni govornik je bil eden od nekdanjih internirancev in udeležencev uspešnega poobega osmih slovenskih ujetnikov, član sveta federacije, Ivan Bratko. Gonarsu je danes pripisal dvojni pomen: po eni strani je kraj trpljenja našega ljudstva in sproščanja fašističnega nasilja, po drugi strani pa beg izza bodeče žice simbolizira spretnosti in uspešnost zatiranelega naroda v boju za svobodo. Danes prihajajo Slovenci in Jugoslovanci v Gonars prostovoljno, prihajajo med prijatelje, da bi se skupaj poklonili spominu na mrtve tovariše. In gostoljubni Gonars, pobraten z občino Vrhniko, jih sprejema odprtega, prijateljskega srca. Tisočletno sosedstvo med italijanskim in jugoslovanskimi narodi ni bilo po Bratkovih besedah nikoli tako neobremenjeno kot je danes, čeravno omejene fašistične skupine še vedno vzmernirajo slovensko manjšino na Krasu, v Trstu in Gorici, pa tudi italijansko demokratično javnost. Zaščitni zakon zanjo se rojeva vse prepočasi, kljub ve ikim prizadevanjem italijanskih demokratičnih sil, ki hočejo živeti po novem, odprto v svet in k sosedom. Prijateljstvo, ki je bilo med narodi ob naši meji stakano v protifašističnem boju in zacementirano z osimskimi sporazumi, je pridobitev, ki jo moramo čuvati in negovati predvsem zato, da se vojne grozote in zločini ne bi nikdar več ponovili.

V smislu teh govornikovih besed je potekla vsa svečanost ob gonarski štiridesetletnici, ki jo je pripravila Zveza Združenj borcev NOV Slovenije v dogovoru z republiško konferenco SZDL, skupščino občine Vrhnika, ki je pobratena z občino Gonars ter z VZPI za deželo Furlanijo - Julijsko krajino iz Vidma. Prikrivanje in pozabljanje je namreč lastnost slabičev, spomin na težak, a slaven osvobodilni boj ter na ogromni krvni davek, ki ga je terjal pa jamstvo, da smo na pravi poti v prihodnost.

□ RIM — Obnovo delovne pogodbe zahtevajo poleg drugih kategorij delavcev tudi tisti, ki so zaposleni pri pošti in telegrafu. Sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL je oklicala stavko za 4. oktober, napoveduje pa morebitne nadaljnje akcije, če za 7. oktober sklicano srečanje z ministrom za javne uprave Gasparijem, ne bo obrodilo rezultatov.

Po nedavnih sklepih vlade

Varčevalni ukrepi v središču polemik

RIM — Varčevalni ukrepi, ki jih je v prejšnjih dneh sprejela italijanska vlada so še vedno v ospredju komentarjev in političnega soočanja v državi. V glavnem se politične in družbene sile delijo na dva tabora: tiste, ki poudarjajo, da so ukrepi nujno zlo, češ v trenutku krize moramo vsi zategovati pas, sicer bi v kratkem bilo še hujše, in tiste, ki vladne ukrepe odločno kritizirajo. Vmesnih stališč skorajda ni. Edina delna izjema je morda zveza industrijcev, ki se doslej še ni povsem opredelila, vendar je že izrazila zaskrbljenost, ker bi ukrepi utegnili okrniti likvidnost podjetij.

Tisti, ki poudarjajo, da so ukrepi nujno zlo, se v glavnem spoznavajo v strankah vladne koalicije, vendar tudi v tem primeru prihaja do razhajanj in nians. Tako je na primer socialistični poslanec Marzo povsem podprl vladno politiko, demokristjan Fiori pa je v pismu načelniku svoje skupine izrazil «velike pomisleke o spoštovanju osnovnih načel družbene pravičnosti». Liberalce Sierpa pa je s svoje strani zahteval, naj bi nož zarezal tudi v proračune krajevnih ustanov. Minister Granelli (KD) pa je poudaril, da so ukrepi nujni spričo sedanjega položaja, obstaja pa nevarnost da bi se ustavili le pri tem. Granelli je zato nagla-

sil nujnost večletne perspektive, novih ukrepov o reorganizaciji državnih izdatkov in drugačne razčlemba državnih dolgov.

Večina očitno ni povsem kompaktna, če je socialdemokrat Preti čutil potrebo, da pozove k enotnosti vladne koalicije in opozori na neumestnost morebitnih nedogovorjenih pobud in popravkov k finančnemu zakonu med razpravo v parlamentu.

Na drugi strani barikade, na strani kritikov pa so predvsem opozicijske stranke in sindikati. Lama in Carniti sta med včerajšnjima zborovanjema poudarila, da so ukrepi, ki jih je vlada sprejela, v nasprotju s cilji, ki naj bi jih zasledovala. Kritike je v razeljenem članku podkrepil tudi Del Turco, ki je dodal, da sindikati nasprotujejo celotni zasnovi varčevalnih ukrepov.

Prav tako odločno kritizira vladne ukrepe komunistični senator Chiaromonte v uvodniku Unità, saj poudarja, da gre za skupek kompromisarskih in neorganjskih intervencij, ki so med drugim v nasprotju s potrebo po preobnovi. «Ukrepi — pravi Chiaromonte — niso le nepravilni, najhujše, je da ne ustrezajo dramatičnim problemom države.»

Odvetnik Ortolani se bo izkašljaj?

SAO PAULO — Ali se odvetnik Ortolani, desna roka in prijatelj «prečistiljivega mojstra» Licia Gellija pripravlja, da spregovori o loži P-2 in o njenih povezavah s političnimi, prevratniškimi in finančnimi krogi? To vprašanje se vsiljuje po izjavah njegovega brazilskega zagovornika, odv. Delmanta, ki je včeraj potrdil novinarjem, da je Ortolani pripravljen priti v Italijo na razgovor s sodniki, če mu Italija jamči, da bo po zasliševanju lahko spet svobodno odstopoval.

Ugibanj o nepričakovani potezi Gellijeve «desne roke» je več. Najbolj verjetno pa je vsekakor, da namerava Ortolani z morebitnimi odgovori poslati opozorila nekaterim krogom. Ob tem pa je treba dodati, da bi mu morebitno zasliševanje bolj prišlo v Italijo, ker bi morebitni prihod italijanskih sodnikov v Brazilijo več škodil njegovim tamkajšnjim interesom.

Kdaj razprava o Libanonu?

BEJRUT — Medtem ko se vojaki bataljona «Cernaia» iz Pordenona jutri odpravljajo na pot, da bi zamenjali svoje vrstnike iz mehaniziranega bataljona «Montelungo», se v Libanonu nadaljuje premirje, ki ga je včeraj kršilo le nekaj izpadov, v katerih so se «izkazali» predvsem ostrostranci v južnih predelih libanonskega glavnega mesta.

Zaradi tega zatišja so včerajšnja sredstva množičnega obveščanja namenila glavno pozornost zaskrbljujočemu stagniranju na diplomatski ravni, predvsem pa načrtu, ki so ga prejšnjo noč posredovali OZN, da bi v državo poslala nevtralne opazovalce.

Vsi komentatorji z zaskrbljenostjo ocenjujejo odločitev, da varnostni svet OZN ni še določil datuma za razpravo o libanonski krizi in dejstvo, da Sirci in Sovjeti nočejo «modrih čelad» na premirskih linijah v gorah. K temu lahko dodamo še zahtevo PLO, da morajo iz Libanona Američani in multinacionalna mirovna sila, ki samo «otežuje dialog med Libanonci».

O libanonski krizi so včeraj v Rimu stekli tudi pogovori med Andreottijem in posebnim Reaganovim odposlancem McFarlanom, ki je italijanskega zunanjega ministra informiral o sedanjem položaju v tej državi.

Nov val protestov v Čilu

SANTIAGO — Vse opozicijske skupine Pinochetovemu fašističnemu režimu so se odločile za novo strategijo protestnih manifestacij. Ta se bo pokazala že 11. t.m., ko bo v državi šesti protestni dan, ki pa se bo odvijal v dveh fazah. Enajstega oktobra bo velika ljudska manifestacija, dva dni pozneje pa bo «koncert kozic» in prekinitve dela v najrazličnejših sektorjih.

Skratka, gre za pomembno novost, ki bo še bolj poudarila ljudski protest in podkrepila zahtevo po ponovni vzpostavitvi demokracije. Ta nov način protesta je že ožigosal notranji minister Jarpa, ki meni, da manifestacije samo škodujejo «državi in sami opoziciji».

Včeraj v Kočevju svečana proslava Pred štirimi desetletji je bil kočevski zbor

KOČEVJE — Pred štiridesetimi leti je bil v Kočevju zbor narodnih predstavnikov Slovenije oziroma zbor odposlancev slovenskega naroda: 572 svobodno in demokratično izvoljenih in 78 delegiranih narodnih poslancev s celotnega slovenskega etničnega prostora so na kočevskem zboru potrdili pot borbe za svobodo pod vodstvom Osvobodilne fronte, uzakonili novo narodno oblast, izbrali najvišje predstavništvo slovenskega naroda in se odločno izrekli za novo, demokratično, na nacionalni enakopravnosti zgrajeno Jugoslavijo. Cankarjeve besede «Narod si bo pisal sodbo samo», ki so bile napisane z velikimi črkami v dvorani Sokolskega doma, kjer je zasedal kočevski zbor, so tako dobile polno veljavo in dokončno potrditev.

Ta pomembni zgodovinski dogodek so včeraj v Kočevju tudi ustrezno priklicali v zavest s proslavo, ki so se je udeležili najvišji predstavniki družbenopolitičnih forumov SR Slove-

nije pa tudi gostje iz zamejstva, v prvi vrsti delegacija dolinske občine, ki je že več let pobratena s kočevsko. O pomenu kočevskega zbora je spregovoril njegov takratni delovni predsednik Bogdan Osolnik. V okviru proslave pa je bila tudi svečana seja Zveze socialistične mladine Slovenije, kateri so prisostvovali tudi člani prvega sekretariata, ki je bil ustanovljen 10. oktobra prav v Kočevju. S tem so tudi svečano proslavili 40-letnico ustanovitve ZSM. O vlogi zveze med NOB in njenem doprinosu za razvoj Jugoslavije je spregovoril predsednik Andrej Brvar.

□ RIM — Poleg konfederalnih, je za 3. oktober oklicala stavko zaposlenih v spalnih vagonih italijanskih železnic tudi avtonomni sindikat te kategorije, da bi delodajalce prisilili k zaključku pogajanj za novo delovno pogodbo. Stavka bo okrnila storitve v spalnih vlakih in restavracijah.

Delo pisatelja Miška Kranjca v ospredju plenuma v Radencih

RADENCI — Drugi dan plenuma kulturnih delavcev OF v Radencih je bil posvečen pisateljskemu delu Miška Kranjca. Poslušali smo tako vrsto referatov, ki so osvetlili različne aspekte Kranjčevega pisateljevanja. Govor je bil o njegovem «malem človeku», ki živi v hudih socialnih pogojih in se večkrat skozi trpljenje prebija do vizije nove družbe. Govor je bil o tem, kako je Kranjec prinesel v slovensko zavest Prekmurje. Bili so na vrsti še drugi referati, kot na primer referat o Kranjčevem dramskem delu pa referat o jezikovnih posebnostih Miška Kranjca, da naštejemo vsaj nekatere. Tudi včerajšnji večer je bil posvečen Kranjcu, saj je bil v Murski Soboti literarni večer posvečen prav njemu.

Naj zapišemo, da se ob plenumu v Radencih vrši tudi festival komorne glasbe dvajsetega stoletja. Na festivalu so se zbrali tudi slovenski muzi-

kologi in včeraj razpravljali o skladatelju Francu Šturmu, ki je umrl v partizanih. Rodil pa se je v St. Petru na Krasu, to je današnji Pivki. Skladateljev opus se na svoj način šele odkriva, saj so nekatera njegova dela postala znana komaj pred kratkim. Včerajšnji plenum je med drugim sprejel posebno sporočilo. V zadnjem odstavku tega sporočila pa beremo: «Plenum je med razpravo o enotnem kulturnem prostoru poudarilo, kako nujno so v sedanjih razmerah vse pogostejši stiki z našim življenjem za mejami, ki jih ne more biti nikdar zadosti, da bi z njimi trajno utrdili moralne meči zamejskih Slovencev za vztrajanje in obstoj v neprijaznih, večkrat tudi sovražnih okoliščinah. Zato se plenum zavzema za čimprejšnjo odpravo omejitvenih ukrepov, ki škodijo normalnemu razvoju slovenske kulture v vsem slovenskem kulturnem prostoru. In za-

radi tega povzročajo težko popravljivo škodo tudi Slovincem v zamejstvu».

Plenum kulturnih delavcev OF se bo zaključil danes. Med drugim bodo udeleženci prisostvovali odkritju spomenika Mišku Kranjcu v Veliki Planini.

A.M.

□ BEOGRAD — Včeraj zjutraj ob 3.45 so v Kotoru zabeležili močan potresni sunek, katerega jakost je dosegla 6. stopnjo po Mercallijevi lestvici. Epicenter potresnega sunka je bil okoli 30 kilometrov daleč od Titograda.

Kaže da je sunek povzročil precej panike zlasti v Kotoru, mestu, ki ga je potres izpred nekaj let hudo poškodoval. Ljudje so sredi noči zapustili hiše in prenočevali na prostem. Kljub jakosti sunka pa kaže, da materialne škode ni bilo.

KOROŠKI SLOVENCİ PRI KIRHSCHLÄGERJU

Za pravično šolstvo

DUNAJ — Afera okrog imenovanja novega inšpektorja za slovenske dvojezične šole na avstrijskem Koroškem dobiva vse večji priokus groteske oziroma «potegavščine» na račun koroških Slovencev. Zato je delegacija predstavnikov koroških Slovencev prosila za sprejem pri predsedniku republike Kirhschlägerju, ki jo je tudi v petek sprejel.

Predstavniki koroških Slovencev so Kirhschlägerja seznanili z nekaterimi vprašanji, ki so ta čas med slovensko narodnostno skupnostjo najbolj aktualna, predvsem pa so naglasili, da je prišlo do imenovanja novega šolskega inšpektorja za dvojezično področje mimo volje manjšine. Novi inšpektor že vrši svoje posle, pa čeprav ni prišlo z Dunaja uradno imenovanje. Ob vsem tem pa seveda močno kalijo sožitje na Koroškem tudi stališča ljudske in liberalne stranke v zvezi s slovenskim predšolskim poukom, kar bi slovensko narodnostno skupnost spravilo v nekakšen geto. Zato predstavniki slovenske manjšine pozvali Kirhschlägerja, da kot najvišji predstavnik države vpliva na ta negativni tok razvoja.

Tortora spet v vrtincu

RIM — Ime Enza Tortore je spet v središču pozornosti italijanske kronike, tokrat zaradi izjav nekega sodnika, ki preiskuje delovanje kamoristov, med katere naj bi sodil tudi znani konferensje. Neimenovani sodnik naj bi v intervjuju nekemu osrednjemu italijanskemu dnevniku povedal, da obstajajo dokazi o Tortorovem sodelovanju s kamoro, poleg tega pa naj bi sodniki prišli na dan izredno veliki slepariji, v kateri je soudeležjen tudi Tortora. Gre za ljudsko nabilno akcijo za pomoč potresnemu območju v Kampaniji. Akcijo je sprožila neka zasebna televizijska postaja iz Legnana na pobudo Tortore samega, ki je nato ves denar (več kot dve milijardi) položil v banko, kar naj bi mu uradno navrglo 15 od sto obresti. V resnici je bila obrestna mera 21 odstotkov, razlika pa naj bi pospravil v žep Tortora.

Vse to je seveda vzbudilo precej prahu. Odvetniki Enza Tortore so skočili na noge in ostro protestirali, pri tem pa tudi dejali, da na zadnjem zaslišanju preiskovalni sodnik ni obtožil Tortore tega dodatnega «prekrška». Najbolj pa je razburilo dejstvo, da sodniki tako mirno razsipajo izjave ter prepričano govorijo o krivdi Enza Tortore.

Velika izbira CVETIC in RASTLIN za stanovanja vrtove

z dostavo na dom vse potrebno za izredne prilikožnosti — nadalje semena - čebulice in gnojila

TRST — Salita di Greta 34/a — Telefon 411-219

SEMENARNA AGRARIA

A. BOSSI

JESENSKA RAZPRODAJA ...

NAJBOLJŠE STEKLENE PLETENKE

S PLASTIČNO OBLOGO

PO NAJUGODNEJSIH CENAH

izbrana semena in hibridi - rastline - umetna gnojila - prst - vse za vrtnarstvo - za domače živali in ptice - krmila

A. BOSSI - strokovnost in izkušnja od leta 1947

TRST - Ul. S. Giacomo in Monte 15 - Tel. 796-648

PAM

SUPERMERCATI

*visoka
kvaliteta*

*po nizkih
cenah*

olje venturi olivno 1 l	lir	2640
testenine kim zdrob 500 g	lir	480
kava mauro original vrečka 400 g	lir	3490
crackers pavesi slani vrečka 760 g	lir	1480
moka barilla «00» paket 1 kg	lir	560
girella motta 8 tortic	lir	2090
olupljeni paradižniki 400 g	lir	295
tun rio mare naravni 170 g	lir	1490
nutella ferrero kozarec 365 g	lir	1980
sir gouda 10 dkg	lir	468
jocca kraft 200 g	lir	1150
pizzaiola locatelli 120 g	lir	850
pivo dreher 66 cl + st.	lir	640
whisky white label 75 cl	lir	6790

TRST: Drevored Campi Elisi vogal Ul. D'Alviano s

S.A.C.A.T.

nadomestni deli za

FIAT — ZASTAVA — ALFA — LANCIA
in za tuje znamke avtomobilov

TRST, Ul. S. Franciška 38 — Tel. 794306 - 772002

Kosmina Sergij

vam nudi najboljše
elektrogospodlnjske stroje

Pralni stroji:

AEG - IGNIS
CASTOR - ARISTON

NABREZINA CENTER
Telefon 200123

GROZDJE ZA VINO
SUPERORTOFRUTTICOLO — Trg Cagni 1
(zadnja postaja št. 19) TELEFON 81-03-21

SAMO IZBRANO BELO IN ČRNO GROZDJE

**Agraria
Perugino**

Lastnik SIVIZ SILVIO

TRST — Ulica Settefontane 15/a — Telefon 764-206

VSE ZA KMETOVALCA

orodje — semena — rastline — hrana za domače živali
— rastline za stanovanja — priprava rastlin za darila

Kmetovalci, vinogradniki, kletarji!

pri

KMETIJSKEM KONZORCIJU

dobite kvalitetne stroje za predelavo vina, barvane v peči z nestrupenimi smolami z zelo visoko sprejemljivostjo in torej zelo odporne proti raznim sunkom in koroziji.

STISKALNICE VSEH VRST — VOZovi ZA TRGATEV — ČRPALKE ZA PRETAKANJE — TRAKTORJI «FIAT» IN «GOLDONI» — ŽAGE «JONSEREDS» IN «ALPINA»

Obrnite se na naše trgovine v:

TRSTU — Ul. Milano 25 — Tel. 64724

Ul. Flavia 12 — Tel. 812311

Bazoviška cesta 6 — Tel. 53086

RONKAH — Ul. Mazzini 105 — Tel. 0481/777421

DELEŽNI BOSTE STROKOVNOSTI, VLJUDNOSTI IN PREDVSEM UGODNIH CEN TER BOLJŠE KAKOVOSTI.

AGRARIA FURLANI
S.N.C.

TRST — UL. MILANO 18
Tel. 62229 - 62097

Nudimo veliko izbiro kmetijskih strojev:

- traktorji FERRARI in GOLDONI
- motokultivatorji FERRARI in GOLDONI
- motorne motike BENASSI
- kosilnice BENASSI in OLYMPIA z vsemi priključki

V Ul. Valdirivo 30 imamo dobro založeno trgovino z vsemi nadomestnimi deli za kmetijsko mehanizacijo.

NUDIMO VAM VSO OPREMO IN ORODJE ZA VINOGRADNIŠTVO IN KLETARSTVO

Zavod IRI ne sme okrniti industrije v naših krajih

Po načelu, da je v težkih časih treba nastopiti z ramo ob rami, sta se predvčerajšnjim sešla tovarniški svet tržaške Italcantieri in svet uslužbencev Tržaškega Lloydja. Proučili sta slabo obetavne razmere v ladjedelniški družbi in plovnem podjetju spričo načrtov IRI o korenitem preustroju finančnih holdingov Fincantieri in Finmare. Načrt za Fincantieri predvideva spojitve štirinajstih poldržavnih ladjedeljskih družb v eno samo, medtem ko načrt za Finmare podobno predvideva združitve treh od štirih plovnih družb tako imenovanega pretežno državnega interesa (p.i.n.); gre za družbi Adriatica in Italia ter seveda za Tržaški Lloyd. Družba Tirrenia bo pa ostala, kot kaže, neokrnjena. Spet vojna Jadran - Tirensko morje, torej, kakor je pred številnimi leti izbruhnila vojna s kavo med Trstom in Genovo.

Čemu skupni sestanek predstavnikov delavstva in uradništva obeh družb? Zato pač, ker sta usodi ladjedelstva in plovbe neločljivo povezani (kot sta z njima v najtesnejši zvezi tudi usoda železarstva in strojegradnje). Eni in drugi so enako odločno zavrnili preureditev Fincantieri in Finmare, ker bi pomenila le začetek načrtne postopne likvidacije ladjedeljskih obratov in plovnih podjetij, se pravi izbris strateško važnih trgovsko-industrijskih dejavnosti. S tem bi Italija tudi dokončno izginila s sve-

tovnega ladijskega trga. Predstavniki delavcev in uradnikov zahtevajo od zavoda IRI, od vlade, od dežele, od krajevnih oblasti in političnih strank čisto nasprotno politiko ponovnega zagona ladjedelstva s finančno ozdravitvijo družb, iskanja naročil med zasebnimi ladjarji in krepitev trgovskega ladjevja.

O vsem tem pa še o načrtu IRI za preustroj državnega železarstva (Finsider) je bil govor tudi na petkovem sestanku sindikalistov s krajevnima parlamentarcema in zastopniki političnih sil. Fabricci in Gasivoda (UIL), Degrassi, Tersar in Tria (CISL) in Treu, Albizio ter Mercuri (CGIL) so se najprej sešli s poslancema Colonijem (KD) in Cuffarom (KPI), nato pa s predstavnikoma KD (Antonini), PRI (Pacor), KPI (Poli in Tonel), MT (Parovel), PSI (Seghene), LpT (Del Negro in Codogno), PSDI (Pierandrei), PLI (Hruby) in SSK (Harej). Vsem so sindikalni predstavniki izročili zajeto listino s smernicami, ki si jih je zadel enotna zveza v boju za obrambo krajevnega gospodarstva. Parlamentarca in politični predstavniki so z večjim ali manjšim soglasjem podprli teze sindikalistov in izrazili voljo, da z enotnim nastopom preprečijo uresničitev načrtov IRI v škodo tržaškega industrijskoproduktivnega tkiva. V bodoče bodo k akciji pritegnili Tržič. (dg)

Po Tonelovem uradnem odstopu

Ugo Poli pokrajinski tajnik KPI

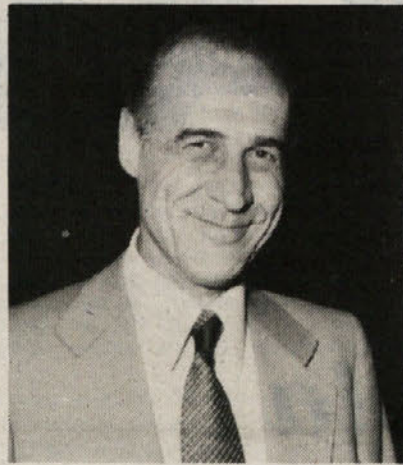
Ugo Poli je od včeraj nov pokrajinski tajnik KPI. Izvolili so ga na skupnem zasedanju federalnega odbora tržaške federacije KPI in pokrajinske partijske nadzorne komisije, seji je prisostvovala tudi članica vsedržavnega vodstva KPI Adriana Seroni.

Na zasedanju so najprej sprejeli odstavko dosedanega tajnika Claudia Tonela, ki zapušta to mesto zaradi statutarne inkompatibilnosti s svojo novo funkcijo v deželnem svetu Furlanije - Julijske krajine.

Novi tajnik tržaške federacije KPI nam je ob priliki izvolitve dal naslednjo izjavo:

«Biti pokrajinski tajnik KPI v Trstu posebej zelo odgovorno funkcijo, zlasti v tem kriznem zgodovinskem trenutku. Mesto doživlja hudo gospodarsko in družbeno krizo. Načrtovana preosnova družbe IRI ogroža najpomembnejše produktivne sektorje v našem mestu in ključne na tisoče italijanskih ter slovenskih delavcev v odločno borbo za delo in za preporod mesta. Istočasno pa se postavlja vprašanje miru in sožitja med tukaj živečima narodoma.

Borba za mir v Trstu ne pomeni samo boj proti nameščanju novih jedrskih raket, in splošni obojevalni tekmi ampak tudi vsakdanjo borbo in prizadevanja za uveljavitev stvar-

CLAUDIO TONEL

UGO POLI

ne kulture sožitja in zaupanja med različnimi narodi in sosednjimi državami.

Odločil sem se za politično angažiranost v trenutku, ko sem v sebi odklonil protislovenski nacionalizem, ki se je porajal na tržaških solah v letih 60. Menim, da veliko upanje tisočev in tisočev italijanskih in slovenskih mladincev, združenih v boju proti kulturi in oblasti liberalno-nacionalističnega Trsta, da bi se položaj spremenil, še ni splahnelo. Res

je, da gremo en korak naprej in dva nazaj. Danes, ko se v zatohlih demagoških krogih tržaške desnice začnejo kazati znaki določene utrujenosti, je spet mogoče zagotoviti demokratičnejše odnose med ljudskimi plastmi. V to smer bom vložil vse svoje moči. Slovenska narodnostna skupnost v Trstu pa je v svojih naporih za popolno uveljavitev vseh svojih pravic in za doseganje svoje narodnostne istovetnosti nepogrešljiv dejavnik tega skupnega boja.»

V sredo na Opčinah o načrtih PEEP

Konzorcij razlaščenec «Naša zemlja» in Kmečka zveza sklicujeta v sredo, 5. oktobra, ob 20.30, v dvorani prvotnega doma na Opčinah, javni sestanek z zvezi s sklepom tržaške občinske uprave z dne 15. 7. 1983 o načrtu za ljudske in cenene gradnje na Opčinah.

Tržaška občina je namreč z omenjenim sklepom določila zemljišča, ki bodo namenjena raznim zadržam za gradnjo ljudskih stanovanj. Glede tega vprašanja gre podčrtati da so se vse demokratične sile v tržaškem občinskem svetu približno pred dvema letoma obvezale, da bodo revidirale načrte za ljudske in cenene gradnje — PEEP — ki so bili izdelani v naglici in tudi na nedemokratični način, tako da so tudi v marsičem nepravilni; dovolj je povedati, da so bili ti načrti pripravljene brez predhodnega posvetovanja s prizadetim prebivalstvom.

Kljub tem obljubam pa tržaška občinska uprava napovedane revizije še ni opravila; zakaj ni tega storila ni znano, načrte PEEP pa kljub temu uresničuje. Ponovno se tako znajdemo pred že dovršenimi dejstvi: pod silo razmer, češ da bi zadržane ne izgubile denarja, ki so ga prejele od države preko deželne uprave, je treba sedaj sprejeti vsako žrtev.

Te žrtve pomenijo predvsem nove

razlastitve, ki so slovenski narodnostni skupnosti že itak prizadele ogromno škodo; z njimi se ogroža integriteta teritorija; popustiti, da bi se na Opčinah začeli izvajati ti načrti bi tudi pomenilo, da je vsaka revizija PEEP, ki smo jo zahtevali, popolnoma nepotrebna. Pri tem ne gre niti podcenjevati nekaterih, niti toliko prikritih teženj, po katerih bi za stanovanjske potrebe mesta treba določiti še druga področja in na njih zgraditi ljudska in cenena stanovanja.

Take lokacije za načrte PEEP so popolnoma neutemeljene glede na potrebe demografskega razvoja mesta, kjer število prebivalstva stalno upada; nekatere mestne četrti pa so po drugi strani skoraj prazne, zaradi česar bi bilo primerneje revidirati že obstoječe zgradbe, ki poleg drugega že razpolagajo s potrebnimi infrastrukturami, kot pa graditi nove.

O vseh teh problemih bo govor na sredinem javnem sestanku na Opčinah.

SKD Igo Gruden pripravlja anketo

V sredo se je sestel glavni odbor SKD Igo Gruden iz Nabrežine, da bi podrobneje obravnaval načrte za novo sezono. Po kratkem oddihu so kulturniki znova na delu in spoprijeti se bodo morali s problemi, ki so ostali še nerešeni.

Poleg raznih prireditev, ki jih misli društvo predstaviti v teku letošnje sezone, sta v programu tudi dve pomembni gostovanji. Decembra bodo obiskali Nabrežino pevci zbor «France Prešeren» iz Kranja, spomladi pa bodo ljubitelji zborovske pesmi lahko prisluhnili Akademskemu pevskemu zboru «Tone Tomšič» iz Ljubljane. Dejstvo pa je, da so bile preteklo sezono društvene prireditve dokaj skromno obiskane. Zato si je kulturni odbor zadal nalogo, da vsaj delno reši ta problem. V najkrajšem času bo sestavljena anketa. V njej bodo navedena razna vprašanja, ki zadevajo predvsem društvene prireditve, udeležbo in zanimanja posameznikov. Gre za dobro preizkušnjo, ki bo vsekakor koristna za nabrežinske kulturne delavce pri njihovem delu.

DB

Odškodnine bodo izplačali po predložitvi dokumentov

Večkrat smo že pozvali vse prizadete, katerim bodo zaradi nove prometnice, ki bo povezovala Sesljan s sedmim pomolom in obmejnim prehodom na Fernetičih, razlastili dele njihovih zemljišč, naj pravočasno pripravijo vso potrebno dokumentacijo, ki jo gradbena podjetja potrebujejo za izplačilo odškodnine, oziroma predujma.

Tokrat ponovno pozivamo razlaščenec iz dolinske občine, ki te dokumentacije še niso pripravili. V seznamu vseh razlaščenih jih je še precej, ki še niso predložili nobenega predvidenega dokumenta, mnogo pa je tudi takih, ki morajo dokumentacijo še dopolniti v seznam tistih, ki še niso predložili nobenega predvidenega dokumenta so še naslednji lastniki:

Elsa Maria Maier, Federico Mauri, Mario Maver, Sonia Mauri, Antonio Rocco Sobez, Antonio Sober, Giuseppe Sterzai, Francesco Magajna, Raffaele Suffic, Giordano Zahar, Angelo Iscra, Antonio Petaros, Giorgio Zez, Giusseppe Cureto, Vittoria Pettiroso, Orsola Pecar, Ludovico Daris, Giuseppe Daris, Alessandro Coretti, Vida Coretti, Vladimiro Labiani, Mika Hrvatic, Ser-

gio Vatovac in Giovanni Curet.

Vsekakor ponavljamo, da je poleg teh še mnogo takih lastnikov, ki morajo že predloženo dokumentacijo še izpopolniti. Seznam vseh prizadetih, na katerem je določeno kaj mora vsakdo predložiti in ki ga je pripravilo gradbeno podjetje Palmieri, je na razpolago v uradih Kmečke zveze in konzorcija razlaščenec «Naša zemlja» v Ul. Cicerone, kjer si ga zainteresirani lahko tudi ogledajo.

Ponovimo naj še, da gradbeno podjetje zahteva tavalarni izveček na osnovi katerega izhaja, da je razlaščeno zemljišče prosto raznih služnosti in hipotek, davčno številko (codice fiscale), poleg tega pa mora zainteresirani podpisati spremno listino pred predstavnikom gradbenega podjetja.

● Pokrajinsko vodstvo enotne sindikalne zveze CGIL-CISL-UIL sporoča, da bo jutri, 3. oktobra, ob 18. uri v glavni dvorani šole «Bergamas» v Istrski ulici 45 skupščina vseh obiskovalcev tečajev «150 ur». Lekcije se pričnejo v torek.

Mešani zbor Barkovlje pričenja drugo sezono

Malokateri pevski zbor zaključil prvo sezono svojega delovanja s celovečernim koncertom. To je uspelo mešanemu pevskemu zboru Barkovlje, ki je bil ustanovljen maja 1982, ob pomenovanju osnovne šole v Barkovljah po F. S. Finžgarju. Ob tej priložnosti je zbor prvič nastopil. Topel sprejem publike je spodbudil zbor k nadaljnjemu delu. Širši javnosti se je zbor predstavil na reviji pevskih zborov «Primorska poje» v Kulturnem domu v Trstu. Poleg navedenih nastopov je zbor še večkrat pel. Krona nastopov pa je bil samostojni celovečerni koncert 18. junija v barkovljanskem društvu. Zbor se je predstavil publiku z zahtevnim programom iz svetovne zborovske literature in s slovenskimi narodnimi pesmimi.

Del svojega programa je zbor posnel za Radio Koper. Zbor od ustanovitve dalje vodi požrtvovalna zborovodkinja Aleksandra Pertot, ki je s širokim glasbenim znanjem prispevala k umetniški rasti zboru. V zboru poje okrog 30 pevcev iz Barkovlj. Spet so se zbrali in z resnim delom pričeli drugo sezono. Njihov prvi nastop izven meje Italije bo 26. novembra na reviji pevskih zborov «Psem prijateljstva» v portoroškem avditoriju. Revijo organizira italijanska kulturna skupnost Pirana.

Da bo zbor uspešno deloval, vabi vse tiste, ki radi pojejo in so radi v prijetni pevski družbi, k sodelovanju. Želimo, da bi se prijaviли pevci iz vseh krajev, posebno pozornost pa posvečamo Rojančanom, ki nimajo, razen cerkvenega, nobenega svojega

pevskega zboru in bi se zato lahko vključili v zborovske vrste. Sedež zboru je v barkovljanskem društvu, Ul. Cerreto 12, vsak ponedeljek in četrtek, od 20. ure dalje.

Jako

Študijski dnevi OPZ «Vesela pomlad»

Pred začetkom novega pevskega leta so se mladi openski pevci otroškega zboru «Vesela pomlad» zbrali v Finžgarjevem domu, kjer so imeli v ponedeljek, 12. in torek, 13. septembra, celodnevna študijska dneva.

Pod vodstvom Franca Pohajača in Lucije Čač so pevske vaje, lekcije solfeggia in dihalne vaje začeli že ob 9. uri zjutraj. Trajale pa so vse do 18. ure zvečer. Vmes je bil seveda odmor, ko so se otroci igrali.

Po dveh napornih in delavnih dnevih so se v sredo odpravili na celodnevni izlet na Volnik.

● Ob obisku predsednika republike Pertinija v našem mestu bodo veljale nekatere prometne omejitve; tako bo jutri in v torek okrog prefekturne palače in Trga Unità, samo jutri (cel dan) pa okrog sedeža deželnega sveta na Trgu Oberdan in na Trgu Catte-drale (samo v popoldanskih urah) pri Sv. Justu; avtomobilski vozniki naj se zato v teh dneh izognejo tem conam, ker bosta prepovedana vožnja in parkiranje.

Z gobarske razstave na Opčinah

V Prosvetnem domu na Opčinah so včeraj odprli gobarsko razstavo. Slovenska gobarska družina - Trst, ki je prirediteljica te zanimive pobude, se je še enkrat krepko izkazala. Kljub skrajno nenaklonjenemu vremenu (izredna suša letos ni prizanesljiva z gobarji) je članom družine uspelo zbrati okrog 260 vrst gob, kar je že samo na sebi podvig. Pri nabiranju so tokrat aktivno sodelovali tudi gobarji iz Doberdoba, na pomoč pa je priskočila tudi gobarska družina iz Sežane. Kot zanimivost naj povemo, da je letos prišlo do sodelovanja tudi z gobarji iz miljske občine, ki so prav tako včeraj odprli v Miljah svojo razstavo.

Uspeh letošnje razstave na Opčinah pa se ne kaže samo v dejstvu, da je uspelo prirediteljem zbrati toliko vrst gob, pač pa predvsem v tem, da jim je uspelo zbrati nekaj avtentičnih mikoloških zanimivosti. Poglavje zase je na razstavi «gostolista kolesnica» (Lepista Densifolia), to je goba, ki je bila tokrat prvič najdena na Primorskem. Ta velika redkost za naše kraje (v vseslovenskem prostoru je ta menda tretji primer najdbe) raste izključno v iglastem gozdu. Za točen kraj, kjer so gobo našli, pa nam predsednik gobarske družine dr. Čebulec ni hotel povedati. To mora ostati zaenkrat še skrivnost, je dejal.

O uspehu razstave priča tudi velik obisk že prvi dan. Med obiskovalci so tudi solarji (na sliki) in dijaki, ki si bodo razstavo lahko ogledali še danes in jutri.

Poziv z današnje šagre mandrijerjev v Podlonjerju Narodni dom pri Sv. Ivanu Slovencem!

V podlonjerskem ljudskem domu, Ul. Masaccio 24, bo danes v šagra mandrijerjev v prireditvi slovenskih kulturnih društev «Slavko Škamperle» od Sv. Ivana in «Union» iz Podlonjerja.

Z že tradicionalnim ljudskim praznikom želita prireditelja prispevati k utrjevanju slovenske narodne zavesti v tem kraju, k obujanju starih običajev, k seznanjanju krajanov, zlasti še mladine, s kulturnim bogastvom dedov in k postopku za vrnitev in ponovno uporabo Narodnega doma pri Sv. Ivanu slovenski narodnostni skupnosti (ustrezni odbor, ki so ga ustanovili Slovenci od Sv. Ivana, z Vrdele in iz Podlonjerja, je izvolil za svojega predsednika Willyja Mikaca in za tajnika Loredano Ghez). Med potekom šagre bodo obiskovalcem prebrali vsebino ljudske peticije za vrnitev Narodnega doma, ki je naslovljena predsedniku republike, predsed-

niku ministrskega sveta ter ministroma za finance in zunanje zadeve. Poleg tega nameravajo člani odbora s problemom jutri neposredno seznaniti predsednika republike Pertinija ob njegovem obisku v Trstu in mu tudi izročiti peticijo s prvimi podpisi.

Na šagri bodo kioski z vinom domačih vinogradnikov in pristno hrano, a za ples bo poskrbel ansambel «Lojze Furlan».

Na šagri bodo kioski z vinom domačih vinogradnikov in pristno hrano, a za ples bo poskrbel ansambel «Lojze Furlan».

Tržačanu Coralu Nagrada mesta Trst

Tržaški skladatelj Giampaolo Coral je zmagovalac XXX. glasbene nagrade «Mesto Trst» (XXII. mednarodnega natečaja za simfonične skladbe). Šestčlanska mednarodna žirija, v kateri je tudi slovenski predstavnik Alojz Srebotnjak, je med 37 skladbami za flavto in orkester izbrala Coralovo skladbo «Tout à coup comme par feu» kot najboljšo. Drugo mesto je zasedel poljski skladatelj Piotr Warzecha, tretjo nagrado pa so prisodili bolgarskemu skladatelju Vladimirju Pantševu.

Za enakopravnost na delovnem mestu

Po treh dneh razprave se je včeraj končal v hotelu Enale pod Nabrežino mednarodni kongres, ki ga je o diskriminaciji žensk, zaposlenih v javnih službah, priredila vsedržavna federacija CGIL - CISL - UIL. Deleгатke iz Italije in Evrope so izrazile zahtevo, da evropska sindikalna konfederacija (CES) izoblikuje v teku prihodnjega leta posebno komisijo, ki naj bi s pomočjo vseh dejavnikov sestavila evropsko platformo zahtev, s katero naj bi sindikalne organizacije odprle v evropskih državah sindikalni spor o vprašanju — ženska in delo v javnih strukturah.

Kot je poudaril na koncu včerajšnje razprave tajnik CGIL Ceremigna, je vprašanje profesionalnosti žensk, zaposlenih v javnih službah, bistvenega pomena za pozitiven razvoj naše družbe sploh. Predvsem bi to pomenilo kvalitno izboljšanje družbenih storitev in torej njihovo okrepitev, obenem pa bi to imelo za posledico, da se terciarno področje prelevi iz zgolj skrbstvene ali pasivne postavke v produktivno dejavnost. Tako bi bili zaščiteni porabniki kot tudi upravitelji služb, katerih interesi pogosto sovpadajo.

Deleгатke CGIL - CISL - UIL so na koncu kongresa poslale tudi brzojavke predsedniku vlade, ministru za delo in ministru za javne službe z zahtevo, da vlada čimprej ustanovi komisijo za proučevanje vprašanja o enakopravnih možnostih na delovnem mestu.

Zofija Kos vd. Slavec

V četrtek je v Dolini praznovala pomemben življenjski jubilej Zofija Kos vd. Slavec. Zofija se je rodila 29. 9. 1913 v bolnici v Trstu, kar je bilo za tiste čase prava redkost, vendar so bile pri njih doma razmere takšne, da je pač morala Zofijina mati v glavno bolnišnico, zato da je povila hčerko.

Zofija je vse svoje življenje preživela v rodni vasi in trdo delala na kmetiji, občasno pa pomagala vaškim pericam «drsat tržaške štrace». Leta 1935 se je omožila z vaščanom, sedaj že pokojnim Karlom Slavcem in v zakonu rodila tri otroke: Mira, Silvo in Oskarja. Najvažnejše obdobje

njenega življenja je bil čas NOB; Zofija je najprej delovala v Dolini kot aktivistka; v njihovi hiši je bila partizanska kuhinja in bunker, kjer so partizani shranjevali obleko in orožje, od časa do časa pa je kdo v bunkerju tudi prespal. Na jesen leta 1944 je morala Zofija zbežati, ker je bila izdana. Po dolgi in naporni poti je prispela v Črnomelj, kjer je kot aktivna partizanka dočakala osvoboditev in po mnogih letih ponovno srečala moža, ki ga je komaj spoznala.

Družina se je spet umirila v Dolini novembra 1945. Zofija Kos preživlja zdaj srečno starost v krogu svojih domačih in svojih številnih vnukov in vnukinj. Še vedno je dobre volje, krepka in bistra pri delu in kaže, da jo sedmi križ nikakor še ne bremeni. Sorodniki in prijatelji ji želijo še veliko zdravih in živahnih let, čestitkam pa se pridružuje tudi KD Valentin Vodnik. (ris)

Na medicinski fakulteti v Ljubljani je z odliko diplomirala

STANKA ČERNELČIČ por. VRAN iz Kopa

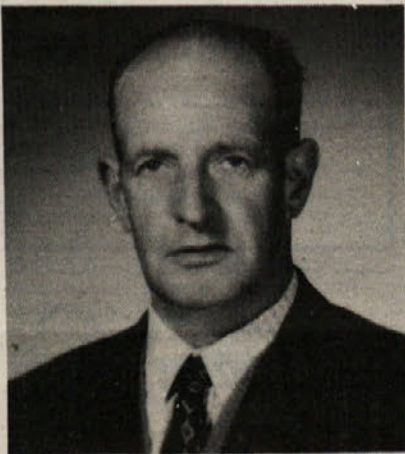
Iskreno ji čestitajo in želijo mnogo uspeha v nadaljnjem delu

nona, strica, tete in bratanci.

Zlata poroka pri Sv. Ivanu

Franciška Drole

Stanislav Majcen

Od tistega sončnega oktobrskega dne leta 1933, ko sta si pri Sv. Ivanu obljubila večno zvestobo Franciška Drole in Stanislav Majcen, je jesen že petdesetkrat pozlatila liste svetoivanskih dreves. Po poti, posuti s cvetjem in trni, sta prispela skupaj do današnjega dne.

Stanislav se je rodil v Trstu leta 1907, a je bil že zelo zgodaj prikrajšan toj e materinske ljubezni. Umrla mu

je namreč, ko je bil le šestmesečno dete. Oče je moral takrat služiti vojaščino, zato sta ga vzeli v varstvo sestrični iz Žirij na Krasu. Tu je ostal do devetega leta starosti, ko se je oče zopet poročil in ga vzel k sebi. Obiskoval je slovensko šolo pri Sv. Ivanu, nato pa se zaposlil v očetovi mizarski delavnici. Bili so trdi časi in ko je moral oče delavnico zapreti, je bil Stanko prisiljen izvrševati najraz-

ličnejša dela, da se je lahko preživljal. Končno je dobil do o v tržaški umobolnici, kjer je ostal do upokojitve. V svojem življenju je Stanko moral večkrat obleči vojaško suknjo, najprej pri konjenici v Rimu, nato v Abesiniji, nadalje je moral kot Slovenec v internacijo v južno Italijo, dokler ni prišel po morju v Split, kjer je pristopil k V. Prekomorski brigadi. Boril se je kot partizan v I. Cankarjevi udarni diviziji. Končno je dočakal svobodo, ki ga je poplačala za vse svoje težko življenje.

Dobil je tudi dobro ženo, ki mu je vedno zvesto stala ob strani. Iz rodnega Podbrda se je namreč preselila v Trst, kjer je bila zaposlena. Vse svoje življenje je posvetila možu in otrokoma ter se žrtvovala za njih. Vzgojila sta svoja otroka v slovenskem duhu.

Sprejmita na današnji dan zaslužene čestitke in najlepše želje za številna nadaljnja leta.

Na akademiji za likovno umetnost v Ljubljani je v sredo, 28. septembra 1983, diplomirala

ANAMARIJA TRETJAK

Čestita ji Majo s starši.

Na Radiu Trst A

JUTRI SE PRIČNE CIKLUS ODDAJ O GOSPODARSTVU

Jutri, 3. oktobra, se bo po poletnem presledku spet pričel cikel radijskih oddaj z naslovom «Gospodarska problematika», ki jih pripravlja Radio Trst A s sodelovanjem Slovenskega deželne gospodarskega združenja. Lani, oziroma tudi letos do junija, je na sporedu bilo vsega skupaj 42 oddaj. Novi cikel bo prav tako trajal do junija prihodnjega leta in bo zaobjemal posege strokovnjakov v zvezi z aktualnimi gospodarskimi vprašanji, specifičnimi problemi slovenskega gospodarstva, davčno zakonodajo ter uspehi in delom slovenskih gospodarstvenikov.

V okviru oddaj bosta tudi dve mesečni rubriki, ena o pregledu valutnih tržišč, ki ga bo pripravljala Marjan Krpan iz Tržaške kreditne banke, druga pa o najemniških pogodbah, upravljanju stanovanjskih hiš in o stanovanjskih problemih sploh. Oddaje bodo na sporedu vsak ponedeljek ob 13.20 in bodo trajale pol ure. Kot rečeno, bo prva oddaja iz novega cikla jutri: Vilko Nanut in Vito Svetina bosta orisala gospodarsko stanje na Goriškem in Tržaškem.

Dramsko uredništvo radia Trst A pričinja jutri, novo sezono 1983-84 z nadvse ugledno lastno produkcijo enega najpomembnejših del iz sodobne slovenske književnosti. To je pripoved Cirila Kosmača «Balada o trobentij in oblaku», ki jo bo radio v že uspešno preizkušeni obliki umetniškega branja romana v nadaljevanjih oddajal za dva tedna, ob ponedeljkih, sredah in petkih, ob 14.10.

Nedvomno bo zgodba o Temnikarjevem poslednjem boju, ki vnaša v siceršnjo partizansko akcijo tematiko povsem nove dimenzije, zanimala širok krog poslušalcev, saj nastopajo v naslovnih vlogah nekateri znani slovenski igralci: Vladimir Jurc kot Peter Majcen, Dare Ulaga kot Temnikar, Stefka Drolčeva kot Temnikarica, Anton Petje kot pripovedovalec ter drugi. Ob tem naj še napišemo, da je dramaturg in režiser Kosmačeve «Balade» Mario Uršič.

Danes razprava o dializnih središčih

V sejni dvorani v Ul. Pieta 3 bo danes ob 10. uri skupščina ledvičnih bolnikov, ki morajo biti podvrženi dializi. Navzoče bo deželno vodstvo vsedržavnega združenja ANED, v katerem so včlanjeni omenjeni

bolniki, tako tudi tajnik Carbone. Na skupščino so vabljeni tudi svojci pa še zdravniško in pomožno bolnišniško osebje, ki se ukvarja z dializo. Govor bo o problemih, ki tarejo bolnike zaradi nezadostno urejenih zdravstvenih središč, oziroma o obeh dializnih centrih v našem mestu.

● Tržaška občina sporoča, da bo od jutri, 3. 10., spet redno odprt za občinstvo bazen «Bruno Bianchi».

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega

Andreja Križmančiča

Posebna zahvala zdravniku Franku Križmančiču, darovalcem cvetja in vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

ZALUJOČI SVOJCI

Bazovica, 2. oktobra 1983

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega

Josipa Komarja

Posebna zahvala pevskemu zboru «F. Venturini» in vsem darovalcem cvetja.

SVOJCI

Dolina, 2. oktobra 1983

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega

Bruna Danjeluta

SVOJCI

Trst, 2. oktobra 1983

V glavnem so preprodajali amfetamin in kokain

V zaporu šest razpečevalcev mamil

Na sliki (od leve proti desni): Carlo Brandi Risso, Flavia Kliner, Roberto Zucca, Mario in Livio Merigglioli

Karabinjerji so v prejšnjih dneh aretirali šest oseb zaradi posesti in razpečevanja mamil, v glavnem amfetamina. V koronejskih zaporih so: 29-letni urugvajski državljani Carlo Brandi Risso, ki stanuje na Holandskem, 26-letna Flavia Kliner iz Ul. Foscolo 31, 20-letni šofer Roberto Zucca iz Ul. Alpi Gauglie 17, 83-letni delavec Livio Merigglioli in njegov 31-letni brat Mario. Šesti aretiranec je 17-letni M. B., tudi iz Trsta. Pri njih so zaplenili dva tisoč doz amfetamina (gre za tablete, ki povečajo budnost in ki jih uživanci mešajo z alkoholom), 5 gramov kokaina in manjšo količino marihuane. Vrednost zaplenjenega mamila se suka okrog 16 milijonov lir.

Preiskava, ki jo vodi namestnik državnega tožilca Grohman, je stekla junija, ko so karabinjerji ugotovili, da je na tržaškem trgu veliko kokaina in marihuane holandskega izvora. Zasumili so, da prinašata ma-

milo Carlo Brandi Risso in njegova prijateljica Flavia Kliner. Predvčeršnjim, ko sta se vrnila z Nizozemske, so jima sledili do Zuccovega stanovanja, kjer so zaplenili največjo količino droge. Zucca je prek preostalih aretiranih razpečeval tablete med tržaškimi uživalci.

Železniški promet v stiski zaradi stavke

Od devetih sinoči je večina vlakov ustavljenih, ker je osebje treh remiz za lokomotive prekrizalo roke. Stavka, ki so jo oklicale stanovske organizacije v sklopu enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL v podkrepitve zahtev železničarjev pri pogajanjih glede delovne pogodbe, bo trajala do 21. ure noči. Da bi potnikom kar najbolj olajšala ne-

vsečnosti, je tržaška železniška uprava nadomestila nekatere vlake z avtobusi. Največje težave imajo seveda potniki na mednarodnih progah z Jugoslavijo in Avstrijo.

● V torek, 4. oktobra, selbo sesto tržaški pokrajinski svet, ki ima na dnevnem redu izvolitev predsednika in novega pokrajinskega odbora.

Vrnil se je ... v zapor

Domoljubje je verjetno tako mučilo 20-letnega Bruna Dudineja, ki služi vojaški rok v Padovi, da je kljub pomanjkanju denarja storil vse, da bi se vrnil domov. Ker pa se je pri tem poslužil nič kaj zakonitih metod, se je njegov povratek zaustavil že pri Barkovljah, kjer so ga prijeli policaji.

Dudine je namreč ukradel pri Mestrah avto neke Benečanke in se z njim zapeljal proti Trstu. Pri San Donà del Piave je zmanjkalo goriva. Fant ni vrigel puške v koruzo: uslužbencu bencinske črpalke je naročil, naj napolni rezervoar. Ko je bilo to storjeno, jo je kratkoma popihal, ne da bi plačal računa za okrog 40 tisoč lir. Podobno se je zgodilo tudi pri Lisertu, kjer je pred postajo za plačilo cestnine pritisnil na plin.

3. 10. 1973

3. 10. 1983

ob 10. obletnici smrti naše drage

Vilme Paulica

se je z ljubeznijo spominjajo

mož, sinova, brat in drugo sorodstvo

Trst, 2. oktobra 1983

KD PRIMORSKO MAČKOLJE
vabi na
komemoracijo ob 40-letnici požiga vasi in v spomin na usmrtilcev 11 vaščanov
danes, 2. oktobra, ob 14.30.

SKD BARKOVLJE
priredi
DANES, 2. oktobra, v društvenih prostorih, Ul. Cerreto 12
TRADICIONALNI PRAZNIK KARAMALOV
Postregli vam bodo z ribami, «fanciji z dušo», domačim pecivom, dobro kapljico in drugim. Začetek ob 16. uri.
Čaka vas tudi bogata loterija.
Vabljeni!

Danes zvečer igra na
ŠAGRI MANDRIJERJEV v Podlonjerju
od 18.30 dalje ansambel
«LOJZE FURLAN»

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU
izpisuje
ABONMA ZA SEZONO 1983 - 84
Vpisovanje abonentov ob delavnikih do 5. oktobra, od 10. do 12. ure ter od 18. do 20. ure pri glavni blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4.
Nadaljuje se vpisovanje v baletno šolo v Kulturnem domu vsak dan dopoldne.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Ob prazniku patrona sv. Sergija bo v soboto, 8. oktobra, ob 17. uri pred cerkvijo v nas lju Sv. Sergija koncert vaše godbe na pihala pod vodstvom dirigenta Danila Skergata. Po koncertu poskrbljeno za prigrizek.

Izleti
Zveza žena - Bani organizira v nedeljo, 9. oktobra, avtobusni izlet na Gardsko jezero. Razpoložljivih je še nekaj prostih mest v drugem avtobusu. Vpisuje Avgusta Malalan, t.l. št. 212863.
Združenje Union, Podlonjer in Sv. Ivan priredi enodnevni izlet 9. oktobra v Goriška Brda na sladko vino. Informacije vsak torek in četrtek od 17. do 19. ure v Ul. Valdirivo 30/II. nadstr., tel. 64459 ali 732858.

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 2. oktobra
MIRNA
Sonce vzide ob 6.04 in zatone ob 17.45 — Dolžina dneva 11.51 — Luna vzide ob 0.25 in zatone ob 16.07.
Jutri, PONEDELJEK, 3. oktobra
TEREZIJA
Vreme večeraj: temperatura zraka 23 stopinj, zračni tlak 1019,4 mb raste, veter 7 km na uro severovzhodnik, vlaga 54-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 21 stopinj.
ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI
RODILI SO SE: Giuseppe Palmisciano, Nicole Mielaucich, Valentina Mandorino, Silvia Vatta, Daniele Ippaviz, Andrea Delbello.
UMRLI SO: 80-letni Bernardo Zacchigna, 93-letna Ofelia Amodeo, 86-letna Rosina Markezic vd. Delb llo, 68-letni Daniele Sotiriu, 76-letna Anna Zorovich vd. Volo, 82-letna Argentina Tubaro vd. Bonito, 14-letna Lara Lorenzutti.
OKLICI: finančni stražnik Vito Lerede in čistilka Teresa Liso, upokojenec Giuseppe Giorgolo in upokojenka Giuseppina Bernetti, železničar Alessandro Fuggioni in garderobierka Paola Usai, umetnik Sergio Donati in umetnica Maria Salomone, kmetijski izvedenec Luca Cand ran in gospodinja Rossana Pangos, delavec Fausto Graziadei in delavka Rossella Papagno, upokojenec Bruno (Grasso) Renato in strojepiska Gra-nilde Battisti, avtoličar Fabio Redivo in uradnica Patrizia Zanollelo.

Gledališča
CANKARJEV DOM - Ljubljana
Razstave
Do 6. novembra (Sprejemna dvorana) arheološka razstava Kelti in njihovi sodobniki na ozemlju Jugoslavije.
Program Video CD 83
Do nedelje, 9. oktobra, od 10. do 22. ure bodo prikazani programi video umetnosti, video glasbe in eksperimentalne televizijske oddaje.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Mladinski oder
Jutri, 3. oktobra, ob 11. uri: J. Gabbrowski «Volk in kozlički». Predstava za osn. š. Branik.

Kino
Ariston 16.00 «Nostalghia». Režija: A. Tarkovski.
Eden 16.30 «Al bar dello sport». Lino Banfi.
Fenice 16.30 «Flashdance». M. Nouri.
Nazionale Dvorana št. 1 15.45 «Superman III».
Dvorana št. 2 15.30 «Love - Adolescence z perversa». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 3 16.30 «Zombi Anthropaghus».
Grattacielo 16.00 «Tuono blu». Jutri isti film ob 16.30.
Mignon 16.30 «Dolce e selvaggio».
Aurora 16.30 «48 ore». Jutri isti film ob 17.00.
Capitol 17.00 «The Blues brothers».
Radio 15.30 «Vibrazione sessuale». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 15.30 «Il verdetto». P. Newman.
Moderno 17.00 «Porky's 2, il giorno dopo».
Lumiere 16.00 «Storie di ordinaria follia». Prepovedan mladini pod 18. letom. Jutri ob 16.30 «Il paese incantato».

Razna obvestila
Župnijski svet Mačkolje sporoča, da bo danes, 2. oktobra, ob 10.30 slovesna sv. maša v spomin vseh padlih v vojni iz vasi, h kateri so toplo vabljeni svojci, vsi župljani in vaščani.
V torek, 4. oktobra, od 20. do 22. ure se pričena v Prosvetnem domu na Opčinah tečaj joge. Baiss.
Glasbena matica obvešča, da bo jutri, 3. oktobra, ob 11. uri na sedenju v Ul. R. Manna 29 tiskovna konferenca ob otvoritvi koncertne sezone 1983-84.
Glasbena matica obvešča, da bo prva vaja mlajšega otroškega pevskega zbora (vrtec) jutri, 3. oktobra, ob 16. uri v Dijaškem domu, Ulica Ginnastica 72. Vabljeni so tudi starši.
Glasbena matica obvešča, da bo prva vaja otroškega pevskega zbora jutri, 3. oktobra, ob 17. uri v Dijaškem domu, Ul. Ginnastica 72. Vabljeni so tudi starši.
Slovenska gobarska družina - Trst priredi še danes, 2. oktobra, V. razstavo svežih gob v Prosvetnem domu na Opčinah. Odprta bo nepretrgoma od 9. do 19. ure. Šole si jo lahko ogledajo jutri, 3. oktobra, zjutraj.
KRUT sporoča, da sprejema prijave za sledeče interesne dejavnosti: telovadba, plavanje, balinanje, kegljanje, streljanje in šah. Vpisovanje in informacije na začasnem sedežu krožka v Ul. Montecchi 6/IV., tel. 795136, vsak dan, razen ob sobotah, od 9. do 12. ure.

OBVESTILO
Upravni odbor KMEČKE IN OBRTNE HRANILNICE IN POSOJILNICE V NABREŽINI obvešča vse svoje člane, da prireja enodnevni avtobusni izlet v **POREČ v nedeljo, 16. oktobra 1983** in jih naproša da sporočijo morebitno udeležbo do vključno 7. 10. 83 v uradih hranilnice

Čestitke
V Mačkoljah je v četrtek praznoval rojstni dan dedek FRANC, danes pa praznuje 6. rojstni dan SABINA BANDI. Domači jima čestitajo in želijo vse najboljše.
30. septembra je praznoval 60. rojstni dan HERMAN BATAGELJ. Čestitajo mu žena Mirka, sin Marjan in hči Lilijana z družinama. Dragemu nonotu HERMANU iz srca čestitajo vnuki David, Andrej, Valentina in Luka.
Včeraj, 1. oktobra, sta slavila pri Sv. Ivanu zlato poroko FRANCISKA in STANISLAV MAJCEN. Ob tem lepem jubileju jima čestitajo in iz srca želijo, da bi še mnogo takih let preživela v trdnem zdravju, sreči in zadovoljstvu v krogu svojih dragih, katerim sta posvetila vse svoje dosedanje delo in življenje, hčerka Ondina in sin Ljubo z družinama ter vsi sorodniki in prijatelji.
Danes praznuje v Križu 51 let MAFALDA CONTA. Vse najboljše ji voščita mož Stanislav in hčerka Marija Grazija. Čestitkam se pridružuje prijateljica Albina.

ŠD BREG
se zahvaljuje občinski upravi, kulturnim društvom dolinske občine in vsem posameznikom, ki so pripomogli k uspehu vseh praznikov in prireditev.

POTOVALNI URAD «Aurora»
8. - 9. 10. na otok KRK, cena 46.000 lir
15. - 16. 10. na otok RAB, cena 63.000 lir
22. - 23. 10. na ŠTAJERSKO, cena 53.000 lir
od 30. 10. do 1. 11. in od 1. do 3. 11. na MALI LOŠINJ, cena 86.000 lir
od 30. 10. do 7. 11. in od 6. do 14. 11. v EGIPT (Kairo, Luxor, Asuan) cena 965.000 lir
od 1. do 4. 11. v BUDIMPEŠTO, cena 235.000 lir
od 22. 12. do 2. 1. 1984 na KANARSKO OTOKE, cena od 750.000 lir dalje
od 23. do 27. 12. — božič v hotelu TOPLICE na BLEDU, cena 155.000 lir
od 27. 12. do 1. 1. 1984 — novo leto v TOPLICAH na BLEDU, cena 255.000 lir
od 29. 12. do 1. 1. 1984 — novo leto v BUDIMPEŠTI, cena 295.000 lir
od 30. 12. do 1. 1. 1984 — novo leto v hotelu ESPLANADE v ZAGREBU, cena 185.000 lir
od 30. 12. do 1. 1. 1984 — novo leto v CELJU, cena 145.000 lir
Informacije in vpisovanja pri potovalnem uradu «AURORA» v Ul. Cicerone 4 — tel. 60-261.

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA
optika Vikj foto-kino kontaktne leče
Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti) TRST Telefon 77-29-96

I. de Felszegy succ.
ARTIKLI ZA ZOBOZDRAVNIKE
TRST - TRG S. GIOVANNI 6 I. nadstr. - Telef. (040) 793814
— Vsi domači in tuji artikli za zobozdravniško rabo
— Zajamčeno zlato za zobe K 22 (917) in lotanje

Cvetličarna ZVONČEK
Narodna ulica 118 Opčine tel. 212094
CVETJE IN OKRASI ZA VSAKO PRILOŽNOST

PAM železnina
STROJI — TEHNIČNI ARTIKLI
za industrijo, kmetijstvo in za dom
TRST (Industrijska cone) D O M J O, 132 - Tel. 824-979

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 9171, predpraznična od 14. do 2. ure in praznična od 8. do 20.
LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sseljan: tel. 209-197.
NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Trg Oberdan 2, Ulica T. Vecellio 24, Prosek, Milje (Lungomare Venezia 3).

LOTERIJA
BARI 22 12 34 62 15
CAGLIARI 90 43 77 48 61
FIRENCE 71 90 3 78 30
GENOVA 32 71 33 27 37
MILAN 20 48 67 46 35
NEAPELJ 72 13 76 33 83
PALERMO 63 21 83 86 44
RIM 75 69 18 43 20
TURIN 35 80 31 42 8
BENETKE 17 27 49 78 50
ENALOTTO
1 2 2 X 1 2 2 2 X 1 1 2
KVOTE:
12 — 15.944.000 lir
11 — 613.200 lir
10 — 61.000 lir

ZUPNIJA ROJAN
vabi na
koncert SLOVENSKEGA OKTETA
v nedeljo, 19. oktobra, ob 16. uri v rojanski župnijski cerkvi.
Sodeluje organist HUBERT BERGANT.

Koncerti
Jutri, 3. oktobra, ob 20.30 v katedrali sv. Justa bo nastopil zbor «Cappella civica» iz Trsta. Dirigent Giuseppe Radole, organist Marco Sofianopulo.

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA
optika Vikj foto-kino kontaktne leče
Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti) TRST Telefon 77-29-96

I. de Felszegy succ.
ARTIKLI ZA ZOBOZDRAVNIKE
TRST - TRG S. GIOVANNI 6 I. nadstr. - Telef. (040) 793814
— Vsi domači in tuji artikli za zobozdravniško rabo
— Zajamčeno zlato za zobe K 22 (917) in lotanje

Cvetličarna ZVONČEK
Narodna ulica 118 Opčine tel. 212094
CVETJE IN OKRASI ZA VSAKO PRILOŽNOST

PAM železnina
STROJI — TEHNIČNI ARTIKLI
za industrijo, kmetijstvo in za dom
TRST (Industrijska cone) D O M J O, 132 - Tel. 824-979

LOTERIJA
BARI 22 12 34 62 15
CAGLIARI 90 43 77 48 61
FIRENCE 71 90 3 78 30
GENOVA 32 71 33 27 37
MILAN 20 48 67 46 35
NEAPELJ 72 13 76 33 83
PALERMO 63 21 83 86 44
RIM 75 69 18 43 20
TURIN 35 80 31 42 8
BENETKE 17 27 49 78 50
ENALOTTO
1 2 2 X 1 2 2 2 X 1 1 2
KVOTE:
12 — 15.944.000 lir
11 — 613.200 lir
10 — 61.000 lir

Mali oglasi
telefon (040) 794672
V TRSTU — Ul. S. Pasquale (Park Revoltella) prodajamo zadnja razpoložljiva stanovanja v zelo elegantni zgradbi z razgledom. Olajšave pri plačilih. Predaja v l. 1984. ELLEBI IMMOBILIARE - Tržič, Ul. Galilei 93/C, tel. 0481/73139.

IMAŠ problem z alkoholom? Ne ostani sam s svojim probl mom. Anonimna zveza alkoholikov ti lahko pomaga. Pridi tudi ti v naš sedež v Ul. del Bastione 4, tel. 793617. Sestanke imamo ob ponedeljkih in sredah od 17.30 do 19.30, ob petkih pa od 20. do 22.

POHISTVO BIECHER, Ul. dell'Istria 27, Trst, tel. 750113, bogata izbira vsakovrstnega novega in starega pohištva, predmetov za dom in daril. Obiščite nas!

NEMSKA PROFESORICA išče 2-3-sobno stanovanje na Krasu. Pogodba za določen čas — max 2 leti. Telefonirati na Goethe Institut, tel. 732057.

OPRAVLJAMO popravila in postavljamo termosanitarne naprave. Tel. št. 912490.

NA KRASU prodam trgovsko licenco: jestvino, sadje, in zelenjava, kmečko orodje, drogerija, prodaja kruha in papirnica. Tel. 226240.

UPOKOJENEC nujno išče manjše stanovanje ali sobo s souporabo kopalnice v Trstu, Gorici ali okolici. Tel. 003861/574-816 Ljubljana.

UVOZNO-IZVOZNO podjetje v Gorici nudi zaposlitev sposobnemu in dinamičnemu moškemu. Pogoji: opravljene vojaške obveznosti, starost ne preko 35 let, večletna praksa na trgovinskem področju, znanje slovenščine in italijanščine, pripravljenost opravljati krajša ali daljša poslovna potovanja po Italiji. Ponudbe pošljite na upravo PD v Gorici.

IŠCEM v najem ali za morebitni kasnejši odkup veliko stanovanje v centru ali v predmestju Trsta. Telefonirati po 20. uri na 945161.

ABSOLVENTKA na univerzi z raznovrstno delovno izkušnjo in z veseljem do dela, išče zaposlitev v kakem uradu, tvrdki ali organizaciji. Pismen. ponudbe na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, Trst — pod šifro «Zaposlitev».

OBČINA DEVIN - NABREŽINA išče za takojšnji sprejem v službo osebe s kvalifikacijo splošne(ga) bolničar-ke (ja), ki jo/ga bo dodelila Domu za ostarele «Bratov Stuparich» v Sseljanu. Začetna neto plača približno 6.0.000 lir m sečno. Rekviziti: — starostna meja najmanj 18 in največ 35 let, razen izjem, ki jih predvideva zakon; — italijansko državljanstvo; — spricevalo splošne(ga) bolničar-ke(ja). Interesnti morajo županstvu (soba št. 20) predložiti prošnjo na navadnem papirju in v njej navesti osebne podatke in posest rekvizitov, ki so potrebni za sprejem v službo do 7. oktobra 1983.

PRODAM pet stolic, dvojje vrat, posteljo, nočno omarico in merilec za vino. Tel. 040/741670.

DAJEM v najem stanovanje v vasi Vrata pri Čepovanu. Tel. v večernih urah 677395.

ZENSKA srednjih let nujno išče zaposlitev kot gospodinjska pomočnica. E-ventualno sprejme v varstvo tudi otroke. Telefonirati v večernih urah na št. 225973.

MEHANIČNA DELAVNICA «ROZZOL»
Sergio Fortunati
Pregledi in popravila vozil
Elektronsko uravnoteženje koles
Pregled motorjev
TRST
Ul. M. D'Angeli 13
Tel. 734233
Pooblaščen prodaja

Cremcaffè PRIMO ROVIS
NUDI PRAVIM LJUBITELJEM KAVE

1. široko izbiro najboljših kave
2. najbolj ugodne cene, ki se ujemajo s kakovostjo kave
3. dnevno sveže praženo kavo na vašem domu in se obveže, da bo ohranilo nespremenjene cene

SKODELICA KAVE 450 LIR

Kavne mešanice CREMCAFFÈ so vam na razpolago v degustaciji na Trgu Goldoni šte. 10 ter v vseh trgovinah, supermarketih in kavarnah

ROLICH
NABREŽINA, Tel. 20-03-71

radiotelevizija

Nedelja, 2. oktobra 1983

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal	metnih tekem
10.00 «I ragazzi di padre Tobia» TV film	15.50 Blitz - Aktualna oddaja
10.40 «Un'età per crescere»	16.15 V evroziviji: Konjske dirke
11.00 Maša	16.45 Končni rezultati nogometnih tekem
12.15 Zelena črta	16.50 Blitz - Aktualni problemi
13.00 DNEVNIK - Ob 13. uri	17.00 Kolesarstvo - Bologna
13.30 DNEVNIK 1 - Vesti	17.15 Blitz
14.00 V teku nedelje	18.00 Blitz
14.20 - 15.50 - Športne vesti	18.50 DNEVNIK 2 - Gol flash
17.00 «Un terribile cocco di mamma» TV film	19.00 Prenos nogometne tekme A lige
17.30 Fantastico bis	19.50 DNEVNIK 2
18.00 Prenos nogometne tekme B lige	20.00 DNEVNIK 2 - Šport
18.30 90. minuta	20.30 «Galassia 2» - glasbena oddaja
20.00 TV dnevnik	21.40 «Da qui all'eternità» - nadalj.
20.30 «Quer pasticciaccio brutto de via Merulana»	22.30 DNEVNIK 2
21.35 Športna nedelja	22.40 Zgodbe iz one Italije - 6. nadalj.
22.20 DNEVNIK	23.20 Sola in vzgoja
22.40 Koncerti iz programa «Sotto le stelle»	23.55 DNEVNIK 2 - Zadnje vesti
23.20 DNEVNIK 1 - Zadnje vesti in Vremenske razmere	
Drugi kanal	Tretji kanal
10.00 Bliža se leto 2000	12.30 Palermo: Glasbena oddaja
11.00 Brahmsove skladbe	13.25 Koncert kantavtorja Angela Baiguere
11.50 «Non ti paghi!» - film	13.55 Jazzovska glasba
13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri	14.40 Sto italijanskih mest: Benetke
13.30 Blitz	15.00 Neposredni športni prenosi
13.45 «Ad ali spiegate» - komedija	17.10 «La valle dell'Eden» - film
15.15 Blitz - Športne in aktualne vesti	19.00 DNEVNIK 3
15.30 Blitz	19.20 Deželni šport
15.45 Rezultati prvih polčasov nogo-	19.40 Girofestival '83 - iz Pescare
	20.30 Nedeljski športni dogodki
	21.30 V prvi osebi
	22.05 DNEVNIK 3
	22.30 Neposredni prenos nogometne tekme A lige

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana	21.50 Kronika Video
9.30 Poročila	22.05 Poročila
9.35 Živ žav - otroška matineja	
10.20 Fantje s Hill Streeta TV nanizanka	Koper
11.10 625. oddaja za stik z gledalci	17.00 Lucy in njeni - serijski film
11.30 Domači ansambli: Fantje z vseh vetrov	17.30 Murphyjeva vojna - film
12.00 Ljudje in zemlja	19.10 Risanke
13.00 Poročila	19.30 Stičiče - Tedenska oddaja
15.10 Kronika Video	19.50 Velika dolina - serijski film
15.25 Zabava vas Ala Pugačova	20.45 Dekle iz podeželja - film
16.25 Poročila	22.05 Sedem dni
16.30 Velika kraja - film	22.20 30 let Slovenskega okteta
17.40 Naš kraj: Čatež	Zagreb
17.55 Športna poročila	15.30 Doc Sagave - film
18.10 Mat - TV drama	17.05 Nedeljsko popoldne
19.10 Risanke	19.00 Risanke
19.30 TV dnevnik	19.30 TV dnevnik
20.00 Rdeči konj - TV nadaljevanka	20.00 Rdeči konj - TV nadaljevanka
21.05 Sportni pregled	21.05 Sportni pregled
21.35 Speedway za «Zlato čelado»	21.35 Morje, ljudje, obale - dokumentarno zabavna oddaja

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5	TELEPADOVA
8.30 - 10.45 TV filmi iz serije Moj prijatelj Arnold in Mala a odrasla Nell	9.00 Risanke
10.45 Šport: košarka	10.30 Film
12.15 Ameriški football	12.00 Glasba in...
13.00 Lestvica najpopularnejših plošč	13.00 Sport: catch
14.00 «Il nostro agente Fint» - film	14.00 Bonanza - TV film
16.00 «Doppio gioco» - film	15.00 Toma - TV film
17.30 Lou Grant - TV film	16.00 Sesti čut - TV film
18.30 Glasbena oddaja	17.00 Lovca - TV film
20.25 «Giallo napoletano» - film	18.00 Risanke
22.25 Koncert kantavtorja Vasca Rossija	19.30 Bonanza - TV film
23.25 «Lo spaccone» - film	20.30 «Le avventure del cap. Hornblower» - film
RETEQUATTRO	22.00 Edward in Mrs. Simpson - nadaljevanka
8.30 Ciao, ciao - risanke	23.00 Lovca - TV film
10.30 Sport: boks	24.00 Film
11.15 Oddaja o avtomobilizmu	TRIVENETA
12.00 Nogomet	9.30 TV film
13.00 Freebie in Bean - TV film	10.00 Q.P. Cupons - ponovitev
14.00 «Il segreto di Santa Vittoria» - film	12.30 Horoskop
16.20 Ciao, ciao - risanke	12.14 Oddaja o ribolovu
17.20 Ljubezen na podstrešju - TV film	14.00 Dražba
17.50 Jaz, Anna Magnani	20.30 TV film
19.30 Super Dynasty	21.00 «La volpe dalla coda di velluto» - film
20.30 «La valle dell'Eden» - nadalj.	22.30 Vse o motorjih
22.30 Quincy - TV film	23.30 «Tatort» - film
23.30 F.B.I. - TV film	TELEFRIULI
Ob koncu nočni film	9.30 Avtomobilizem
ITALIA 1	10.00 Oddaja o medicini
8.30 Risanke	10.30 Zelena dežela
10.30 «Mezzogiorno di fuoco» - film	11.15 «Si o no»
12.10 Hoganovi heroji - TV film	13.30 Popoldan doma
12.40 Življenje čarovnice - TV film	19.25 Horoskop za jutri
13.00 Grand Prix	19.30 Deželni šport
14.00 «Bandiera gialla» - ponovitev	20.30 «Boon, il saccheggiatore» - TV film
14.45 «Chimera» - film	22.15 Longridge - TV film
16.30 Bim, bum, bam	23.15 Nagradno tekmovanje
17.50 Risanke	23.30 Abat-jour
18.20 «Un affare di cuore» - film	23.35 The Bold Ones - TV film
20.00 Risanke	TELEQUATTRO
20.30 Zabavno-glasbena oddaja	8.30 Povezava z Italijo 1
22.00 Devlin & Devlin - TV film	
23.00 «Tutti fini alle sei» - film	
1.00 Dan August - TV film	

Ponedeljek, 3. oktobra 1983

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal	14.30 DNEVNIK 2 - flash
12.00 DNEVNIK 1 - flash	14.35 Tandem
12.05 Halo, Raffaella? - oddajo vodi Raffaella Carrà	16.30 Sola in vzgoja
13.30 DNEVNIK	17.00 «Rhoda» - TV film
14.00 «Sulle strade della California» - TV film	17.30 DNEVNIK 2 - flash
15.00 Ponedeljkov šport	17.35 Iz parlamenta
15.30 Sola in vzgoja	17.40 «Anello dopo anello»
16.00 Trije nečaki in majordom	18.30 DNEVNIK 2
16.30 Posebna oddaja iz Parlamenta	20.30 DNEVNIK 2 - Sekstant
17.00 DNEVNIK 1 - flash	21.25 «Cyrano» - glasbena komedija
17.05 Dick Turpin - TV film	22.20 DNEVNIK 2
18.00 Spomin na papeža Pia XII.	22.30 «Flipper» - film
18.40 Kvizi	23.25 Nabožna oddaja
19.45 Almanah jutrišnjega dne in vremenske razmere	23.50 DNEVNIK 2 - zadnje vesti
20.00 DNEVNIK	23.55 Sola in vzgoja
20.30 «Ispettore Callaghan: il caso è tuo!» - film	Tretji kanal
22.10 DNEVNIK	15.05 Sola in vzgoja
22.20 Srečanje s kinematografijo	16.10 Nogometno prvenstvo A in B lige
22.25 XXXVIII. Srebrne maske	18.25 Sto italijanskih mest
23.30 DNEVNIK 1 - zadnje vesti	18.35 Glasbena oddaja
Drugi kanal	19.00 DNEVNIK 3
12.00 Zgodovina iznajdb	19.30 Deželni šport
13.00 DNEVNIK 2 - ob 13. uri	20.05 Sola in vzgoja
13.30 «Capitol» - nadaljevanka	20.30 «Mussolini» - nadaljevanka
14.15 Tandem	21.25 DNEVNIK 3
	21.35 Sola in vzgoja
	22.10 Ponedeljkov proces
	23.15 DNEVNIK 3

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana	19.30 TVD - vse danes
8.05 TV v šoli	19.50 Trnova pot - nadaljevanka
16.40 Poročila	20.30 Veliki detektiv - serijski film
16.45 Kronika video - C.D. '83	21.30 Turistični vodič
17.00 40-letnica Zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju	21.45 TVD nočoj
18.00 Človek in okolje	22.00 Ob skodelici kave - glasbena oddaja
18.25 Podravski obzornik	22.15 Privatni grehi, javne vrline - film
18.45 Mladi upi	
19.15 Risanke	Danes bodo v okviru oddaje OD-PRTA MEJA med drugimi tudi naslednje vesti:
19.24 TV in radio nočoj	ZABNICE - Otvaritev doma Mangart
19.26 Zrno do zrna	GONARS - Spominska svečanost ob 40-letnici koncentracijskega taborišča
19.30 Vreme	VIDEM - Obisk predsednika trgovinske zbornice Marka Bulca v Vidmu
20.00 Sanjarjenje - TV drama	TRST - Obisk predsednika republike Sandra Pertinija
20.55 Studio 2	MACKOLJE - Proslava ob 40-letnici požiga vasi
22.05 TV dnevnik II	SPORTNI PREGLED
22.25 Kronika video - C.D. '83	
Koper	
14.00 in 16.00 Odprta meja - oddaja v slovenskem jeziku	
17.00 TVD novice	
17.05 TV šola	
17.30 Dekle iz podeželja - film	
19.00 Sportni pregled	

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5	TELEPADOVA
8.30 Pozor na ona dva - TV film	7.30 Risanke
9.10 Phyllis - TV film	8.30 «Pauro in città» - film
9.40 Alice - TV film	10.00 WKRP in Cincinnati - TV film
10.10 Mary Tyler Moore - TV film	10.30 Laura - TV film
10.40 Lou Grant - TV film	11.15 Cuore selvaggio - TV film
11.40 Dan za dnem - TV film	12.00 Agent Pepper - TV film
12.00 Arcibaldo - TV film	13.00 Risanke
12.30 Help! - nagradno tekmovanje	14.00 Laura - TV film
13.00 Il pranzo è servito - kvizi	14.45 Codice 3 - TV film
13.30 Sentieri - TV nadaljevanka	15.45 Risanke
14.30 General Hospital - TV nad.	19.30 L'incredibile Hulk - TV film
15.15 «Buongiorno Miss Dove!» - film	20.30 «Il momento della verità»
17.00 Tarzan - TV film	21.30 «Oh, Serafina!» - film
18.00 Ralphsupermaxieroe - TV film	23.00 Monjiro - TV film
19.00 Arcibaldo - TV film	24.00 «A viso aperto» - film
19.30 Baretta - TV film	TRIVENETA
20.25 «Tango della gelosia» - film	7.30 Risanke
22.25 T.J. Hooker - TV film	8.30 «Sempre tre sempre infallibili»
23.25 Ameriški football	9.30 The Trials of O'Brian - TV film
0.25 «La bomba di Kansas City»	10.30 Simon Templar - TV film
RETEQUATTRO	11.30 «Polvere di stelle» - TV film
8.30 Ciao, ciao - risanke	12.30 Horoskop
9.30 Ljubezen na podstrešju	12.40 Cowboy v Afriki - TV film
10.00 Očka dragi očka - TV film	13.30 Kodiak - TV film
10.30 «La saga dei Forsyte» - film	14.00 The Jeffersons - TV film
12.15 Quella casa nella prateria	14.30 «Il rigattiere»
13.15 Padroncina Flo - TV film	17.30 Risanke
14.00 Agua viva - nove: a	18.00 «La lama d'Oriente» - TV film
14.50 «Furore sulla città» - film	18.30 Risanke
16.20 Ciao, ciao - risanke	19.00 Siderstreet - TV film
17.20 Dr. Slump in Arale - risanka	20.00 «La baia di Ritter» - TV film
17.50 CHIPS - TV film	20.30 The Jeffersons - TV film
18.50 Dancin' Days - novela	21.00 Film
19.30 Super Dynasty	22.30 «Asta del collezionista»
20.30 «La valle dell'Eden» - nad.	TELEFRIULI
22.15 Maurizio Costanzo Show	11.45 Nagradno tekmovanje
23.45 Nogomet	12.00 «Insieme amiche mie»
Ob koncu Nočni film	12.45 TV dnevnik
ITALIA 1	13.00 Funny Face - TV film
8.30 Risanke	13.30 «Anche i ricchi piangono» -
9.15 Cara cara - novela	14.00 «Alle donne piace ladro» - film
10.00 Febbre d'amore - TV roman	15.40 Risanke
10.45 «Resurrezione» - film	16.00 Gunsmoke - TV film
12.00 Hoganovi heroji - TV film	17.00 «Si o no»
12.30 Življenje čarovnice - TV film	19.25 Horoskop za jutri
13.00 Bim, bum, bam	19.30 TV dnevnik
14.00 Cara cara - novela	20.00 «Anche i ricchi piangono» - TV film
14.45 Febbre d'amore - TV roman	20.30 Nogomet
15.30 V hiši Lawrence - TV film	22.15 Boks
16.30 Bim, bum, bam	23.15 Nagradno tekmovanje
18.00 La casa nella prateria	23.30 Abat-jour
19.00 La donna bionica - TV film	23.35 Nogomet
20.30 «Angelica» - film	TELEQUATTRO
22.30 New York, New York - TV film	8.30 Povezava z Italijo 1
23.30 Samurai - TV film	19.00 Dogodki in komentarji
0.30 «Ernesto» - film	

RADIO

Nedelja, 2. oktobra 1983

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 14.00, 19.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Veliki orkestri; 10.00 Poslušali boste; 10.30 Mladinski oder: «Jurček» - prvi del; 11.00 Melodije od včeraj in danes - za jutri; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Janez Povše: «Počitnice... počitnice» - humoristična nadaljevanka v 13 epizodah; 12.40 Glasba brez meja; 13.20 Glasba po željah 14.10 Nedeljski zvon; 14.40 Nedeljsko popoldne: Šport in glasba ter prenosi z naših prireditvev.

RADIO OPČINE

Do 9.00 Glasba; 9.00 Za vaše glasbene želje in voščila tel. 212658; do 11.35 Glasba; 11.35 Prostor intervjujev; do 13.00 Glasba; 13.00 Oddaja SKDT knjige, knjige, knjige, knjige za vse (vodita Stanka Hrovatin in Drago Gorup); 13.30 Glasba po željah; dalje Glasba.

RADIO KOPER

(Slovenski program)
7.00, 8.00, 15.00 Poročila; 7.15 Otvaritev jutranjega programa - Napoved programa - Radijski koledar; 7.30 Za zdravje - Prometni servis; 8.30 Polje, kdo bo tebe ljubil - kmetijska oddaja - Napoved radijskega in TV sporeda; 13.00 Glasba za prijetno popoldne; 13.30 Sosednji kraji in ljudje; 14.30 - 16.00 Glasba po željah; 16.00 Radio Koper na obisku; 16.30 Priložnostne glasbene oddaje; 17.00 Primorski dnevnik; 17.30 Nedelja na športnih igriščih - Glasba; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)
10.30, 13.30 Poročila; 7.15, 12.30, 18.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasbeno prebujanje - Pesem tedna - Koledarček; 7.00 Horoskop; 8.45 Siamo tutti nel pallone; 9.30 Lucianovi dopisniki; 10.00 Pošta; 10.35 Vrtiljak; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.30 Svet mladih; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasbeni sejem; 16.00 RK Count down; 17.00 LP lestvica; 19.30 Športna nedelja; 20.00 Zaključek programa.

Ponedeljek, 3. oktobra 1983

RADIO TRST A

7.00, 8.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.40 Pravljičica; 8.10 Beseda ni konj. Gost v studiu: Martin Jevnikar; 9.10 Glasbena matineja; 10.10 Verdijeve in Wagnerjeve obletnice; 11.25 - 13.00 Opoldanski zbornik; 11.30 Beležka; 12.00 Kralj (Atilij) v New Yorku; 13.20 - 17.00 Radijsko popoldne: Gospodarska problematika; 14.10 Roman v nadaljevanjih: Ciril Kosmač: «Balada o trobenti in oblaku»; 14.30 Jugoslovanska diskoteka; 15.00 Šport; 17.10 Mi in glasba; pianistka Tea Košuta in Komorni orkester Radiotelevizije Ljubljana pod vodstvom Antona Nanuta - Antonio Vivaldi: Concerto grosso v d molu - Wolfgang Amadeus Mozart: Koncert za klavir in orkester v es duru, KV 449; 18.00 Pod Matajurjan, posebnosti in omika Nediških dolin; 18.30 Glasbene podobne Latinske Amerike.

RADIO OPČINE

Do 10.00 Glasba; 10.00 Tedenski horoskop; do 19.30 Glasba; 19.30 Rock story; 20.30 Lahko noč želi... (pravljica); dalje Glasbena noč.

RADIO KOPER

(Slovenski program)
6.00, 6.30, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Otvaritev - glasba za dobro jutro - Vremenska napoved; 6.15 Pravočasno svetuje zavarovalna skupnost Triglav - Cestne razmere - Objave; 6.45 Prometni servis - Napoved radijskih in TV programov; 7.00 Zaključek jutranjega programa; 13.00 Danes na vala radia Koper - Glasba, zanimivosti, reportaže, pogovori; 13.45 Glasbene šole; 14.20 Slovenska zborovska glasba; 14.35 Zabavno glasbena oddaja; 15.30 Iz filmskega sveta; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski dnevnik; 17.30 V podaljškju - pregled športnih dogodkov; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 18.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasbeno prebujanje; 7.00 Horoskop; 7.50 Gran prix; 9.00 Štiri četrtine; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.10 Otroška oddaja; 10.35 Vrtiljak; 11.00 Svet mladih; 11.40 Pesem tedna; 12.00 Glasba po željah; 15.00 Pozdravljeni otroci; 16.15 Orkester Edig Galletti; 16.55 Pismo iz...; 20.00 Zaključek programov.

Priprave na torkov obisk predsednika Sandra Pertinija

Goriško prebivalstvo bo v torek pozdravilo v svoji sredi predsednika republike Sandra Pertinija, ki se bo od jutri dalje mudil na nekajdnevem obisku v naši deželi. Predsednik Pertini bo jutri dopoldne prispel z letalom v Ronke, prvi obisk je namenjen Trstu, kjer se bo že dopoldne srečal z županom in predstavniki oblasti, popoldne pa prisostvoval zasedanju deželne svetne slovesnosti ob pričetku akademskega leta in opravil še nekaj drugih obiskov. Za srečanje s predsednikom je zaprosila tudi enotna slovenska delegacija. Drugi dan obiska, to je torek, bo Pertini namenil Goriški. Sredi dopoldneva bo v Trziču, kjer bo pred spomenikom ob vhodu v ladjedelnico krajša spominska slovesnost. Predsednik si bo nato ogledal ladjedelnico in naprave v tem največjem industrijskem objektu ter se srečal z delavci in njihovimi sindikalnimi predstavniki, ki ga bodo seznanili s težavnimi položajem v podjetju. Ob tem naj zapišemo, da je predsednik Pertini nameraval obiskati Trzič že junija letos, ob splavitvi vojne ladje «G. Garibaldi», a je bil obisk v zad-

njem trenutku odpovedan. Iz Trziča se bo predsednik odpeljal v Gorico, najprej na prefekturo, na Travniku. Od prefektore do županstva se bo Pertini sprehodil peš. Pred županstvom bo pozdravil prebivalstvo, zatem pa bo srečanje z županom, krajevnimi upravitelji in predstavniki političnega življenja. V neki goriški restavraciji, menda bo to Lanterna d'Oro na gradu, bo nato skupno kosilo, v popoldanskem času, predvidoma ob 16.30 pa se bo predsednik republike poklonil še spominu in prvi svetovni vojni padlim italijanskim vojakom, ki so pokopani v kostnici na Oslavju. V sredo čaka predsednika naporen dan z obiskom v Vidmu, medtem ko se bo obisk v Furlaniji - Julijski krajini sklenil v četrtek, v Pordenonu. Ob skorajšnjem obisku najvišjega predstavnika republike se seveda množijo različne pobude ustanov in posameznikov. Tako je goriška občina poskrbela za pozdravni lepak in obenem pozvala naj občani izobesijo zastave, šolske oblasti so učencem osnovnih šol v Gorici dovolile predčasn zaključek pouka, da bodo lah-

ko sledili obisku priljubljenega predsednika. Med pobudami posameznikov velja opozoriti na pismo odvetnika Avgusta Sfiligoja. Te dni, neposredno pred obiskom v Gorici in deželi, je odvetnik Sfiligoj pisal predsedniku ter ga seznanil z našo zgodovino in s prizadevanji za priznanje pravic, tistih pravic, ki nam jih priznava ustava.

KZE solidarna s predsednikom Martino

Na zadnji glavni skupščini goriške KZE, prvi po znanih težavah, ki so v zadnjih tednih povsem zaustavile delo vodilnih organov v tej ustanovi in pripeljale celo do napovedi ostavke predsednika Martine, so izglasovali dokument, ki odobrava dosedanj način pristopa upravnega odbora do nekaterih ključnih vprašanj, zlasti kar zadeva opravljanje laboratorijskih izvidov izven javnih struktur.

Odkritje spominske plošče kurirju Danilu Jančiču

Pri Martičih, majhnem zaselku pod Ligom, bo v nedeljo, 9. oktobra slovesnost ob odkritju spominske plošče Danilu Jančiču, 17-letnemu kurirju iz Snežatnega pri Kojsem, ki je padel na tem kraju 22. februarja 1944. Pobudo za postavitve trajnega obeležja so dali Jančičevi tovariši, kurirji, ki so med narodnoosvobodilnim bojem opravljali zelo odgovorne in nenadomestljive naloge. Največkrat so bili to zelo mladi borci, če že ne mladinci. Ploščo bodo odkrili na hiši, blizu katere je Danilo Jančič padel, medtem ko je njegovemu tovarišu, danes 57-letnemu Brunu Štekarju iz Števerjana, uspelo pobegniti in se rešiti. Slovesnost ob odkritju spominskega obeležja bo združena s krajšim kulturnim sporedom, recitacijami in nastopom pevskih zborov. Na slovesnosti bodo peli tudi člani zbora Briški grič iz Števerjana. Odkritje spominske plošče bo ob 11. uri.

Slovesnost ob odprtju bo ob 10. uri, zadržava pa se bo zaključila 16. oktobra.

Čiščenje cest na območju Vrha

Občinska uprava v Sovodnjah bo v prihodnjih dneh poskrbela za čiščenje poti na območju Vrha. Delo bodo opravili s posebnimi stroji, delati pa bodo pričeli že jutri. Občinska uprava opozarja občane, zlasti pa prebivalce Vrha, na previdno vožnjo in naj upoštevajo, da so na cestah veliki stroji. Očistili bodo cesto med Gabrjami in Vrhom in ceste v samem naselju.

Palčič razstavlja v Novi Gorici

V galeriji Meblo v Novi Gorici je bila v petek zvečer slovesnost ob odprtju razstave del našega tržaškega rojaka Klavdija Palčiča. Slikarjevo življenjsko in zlasti umetniško pot je občinstvu prikazal prof. Milko Renar. Otvoritve razstave se je udeležilo lepo število ljudi iz Nove Gorice in okolice. Med publiko smo opazili tudi Draga Mirošiča, jug. generalnega konzula v Trstu. Razstava bo odprta do 15. oktobra.

Motor Expo Racing

Na razstavišču ob očniškem mostu bodo v petek, 7. t.m., odprli razstav. Motor Expo Racing 83, posvečeno avtomobilizmu in svetu motorjev nasploh.

Sporazum za sestavo uprave na pokrajini in v Gradežu

Težavnih in zapletenih pogajanj za sestavo koalicije za upravo goriške pokrajine in občine Gradež je zdaj menda konec. Po več kakor treh mesecih od upravnih volitev, je bil na petkovem sestanku predstavnikov petih strank v Gorici, zaključil se je v poznih urah, dosežen globalni sporazum. Upravo na pokrajini bo prevzela koalicija petih strank, socialist Cumpeta bo predsednik, tri odborništva bodo pripadla KD, po eno socialdemokrat, republikanec in SSK. V Gradežu se bo dosedanja koalicija med KD in PSDI, ki je občino upravljala v zadnjem mandatu, razširila še na predstavnike PSI in PRI. Mesto župana pripade demokristjanom, ki bodo imeli tudi dve odborniški mesti. Dve odborniški mesti gresta republikancem, po eno pa socialistom in socialdemokratom.

naj bi prišlo do sklica pokrajinskega sveta in občinskega sveta v Gradežu. S takim sporazum prav gotovo ne bodo zadovoljni komunisti, ki so prav v petek, samo nekaj ur pred odločilnim srečanjem, pozvali predstavnike socialističnih in laičnih strank na soočenje za sestavo koalicije demokratične alternativne na pokrajini. Verjetno pa bo v prihodnjih dneh precej besedi zaradi novonastalega položaja v Trziču.

Včeraj - danes

Iz goriškega matičnega urada

RODILI SO SE: Liana Virgolin, Karin Valentinuz, Piero Nogherotto, Rita Nogherotto, Carlo Modonut, Maria Chiozza, Giorgia Kusterle, Daniel Tesinari, Claudio Beltrami.

UMRLI SO: 90-letni upokojenec Ciro Fontana, 74-letni upokojenec Ettore De Stabile, 73-letni upokojenec Teodoro Tarticchio, 80-letna upokojenka Stefania Duca vdova di Cecco, 92-letna upokojenka Marija Batagelj, 78-letni upokojenec Paolo Podobnik, 73-letni Raffaele Bordini, 94-letna upokojenka Ulderica Zumin, 74-letna upokojenka Amabile Cornelli vdova Orsini, 78-letna upokojenka Fortunata Novel vdova Postogna, 82-letna upokojenka Francesca Batti, 52-letni pleskar Luciano Collenzini, 47-letni upokojenec Romano Persolia, 89-letna Frančiška Perkon vdova Maligoj, 85-letna upokojenka Anna Bresnan vdova Chiglioni.

POROKE: novinar Gian Franco Crisoi in frizerka Rita Iacobini, delavec Oliviero Fontanini in delavka Rossana Tota, učitelj Gianni Moratti in delavka Lidia Knez, bolničar Carlo Borengi in prodajalka Antonietta Peteani.

OKLICI: učitelj telesne vzgoje Renato De Vetta in uradnica Renata Pastrovicchio, poštni uslužbenec Ettore De Pizzol in poštna uslužbenka Anita Folla, uradnik Massimo Gabriel in univerzitetna študentka Elena Devetak.

Če sporazum po eni strani lahko ocenjujemo pozitivno, saj bi nadaljnje zavlačenje s sestavo odborov samo zaostrilo kopico težkih gospodarskih in družbenih vprašanj, po drugi strani ne moremo prezreti, da je bil obenem storjen tudi korak nazaj s strani republikancev. Umaknili so namreč podporo levičarskemu odboru v Trziču, v katerem so nameravali tudi neposredno sodelovati, kakor je izjavil njihov predstavnik na ponedeljkovi seji, ko so izvolili socialisti Saccavinija za župana.

Zdaj so stališče bistveno spremenili in ni povsem jasno, kakšno vlogo bo prevzeli. Vsekakor utegne odločitev republikancev vplivati tudi na stališče socialdemokratov v Trziču. Nobenega dvoma ni, da je odtegnitev neposredne podpore levičarskemu odboru v Trziču cena, ki so jo morali republikanci plačati za vstop v odbor v Gradežu in za večji vpliv v nekaterih javnih ustanovah. V bistvu je torej KD vsilila svojo logiko, da se mora tudi na krajevni ravni odražati sestava centralne in deželne vlade. V prihodnjih dneh se bodo dogovorili še o podrobnostih glede prevzema posameznih dolžnosti, v kratkem pa

Obisk delegacije KPI v Novi Gorici

Komunisti za iskreno in ustvarjalno sožitje

Občinska organizacija Zveze komunistov v Novi Gorici in Posoške federacija KPI v Gorici se zvrzema za odločno nadaljevanje in poglobitev medsebojnega sodelovanja, v korist sožitja in prijateljstva med Italijani in Slovenci v naših obmejnih krajih. Takšna je poglobljena misel, temeljno izročilo, ki so ga poudarjali predstavniki obeh političnih organizacij na srečanju, ki je bilo v petek zvečer v Novi Gorici. Politično poslanstvo Zveze komunistov Slovenije oziroma Komunistične partije Italije pa je treba zmeraj znova potrjevati s konkretnim delom in novimi pobudami, ter hkrati odstranjevati poizkuse oziroma težnje, da bi sožitje in sodelovanje ob meji na Goriškem upočasnili ali zavrla.

V uvodnem posegu je sekretar občinske organizacije ZK v Novi Gorici Aljoša Uršič dejal, da je spričlo sedanje krize in težav na obeh straneh treba zlasti zagotoviti boljše in uspešnejše sodelovanje med gospodarstvi v obmejnih krajih. Ko je analiziral odnose in pojave ob meji pa je opozoril na izjave dveh odgovornih in znanih osebnosti v Gorici, ki so vzbudile kritično reakcijo občanov v Novi Gorici. Povabil je demokratične sile in v tem okviru zlasti KPI v Gorici, da ustrezno reagirajo na take izjave.

V enakem duhu je govoril tudi sekretar posoške federacije KPI Sergio Redivo. Podrobno je razčlenil gospodarske težave v goriški pokrajini in menil, da bi obstoječo krizo lahko delno premostili tudi z gospodarskim sodelovanjem z obmejnimi območji v Jugoslaviji oziroma sploh z Jugoslavijo.

Glede izjav v Gorici je poudaril, da so nanje odgovorili že med razpravo v tamkajšnjem občinskem svetu.

Predsednik novogoriške občine Zorko Debeljak je v svoji razpravi ugodno ocenil različne stike in sodelovanje občine s sosednjim območjem v Italiji. Dejal je, da je tudi sode-

lovanje z občino Gorica vzorno. Tri komisije na medobčinski ravni dobro delujejo in rešujejo probleme obeh mest. «Glede na take dobre odnose so nas začudile in nas zaskrbljujejo izjave, ki smo jih prebrali v časopisih. Ob tem branju se moramo vprašati, če je sodelovanje ob meji res pristno, ali ni. Če ne bi bilo pristno, bi se morali tudi mi zamisliti», je razmišljal Zorko Debeljak. Zatem je senator Nereo Battello pojasnil napore KPI, da bi v italijanskem parlamentu čimprej obnovili razpravo o globalnem zaščitem zakonu za Slovenec v Italiji. Vodja komunistične skupine v pokrajinskem svetu v Gorici Silvino Poletto je pojasnil napore komunistov za izvajanje osimskih sporazumov v Goriški pokrajini. Pri tem so zaradi odločilnega prispevka KPI dosegli največje uspehe v deželi, upoštevajoč seveda drugačne razmere na Tržaškem. Soglašal je z Debeljakovo zaskrbljenostjo zaradi izjav v Gorici in menil, da je takšne pojave treba presojeti globalno. V bistvu gre za poizkuse, da bi poslabšali odnose na našem območju meje.

Kolesarjenje prijateljstva

Danes ob 9. uri se bo nekaj tisoč kolesarjev iz športnega parka v Novi Gorici odpeljalo na kolesarjenje prijateljstva, netekmovalno množično rekreacijsko prireditve. Na voljo sta dve progi (30 in 80 km), ki bosta kolesarje peljali skozi Gorico v Miren in Volčjo drago. Eni bodo nato šli proti cilju v Novi Gorici, drugi pa nadaljevali do Kanala in nazaj v Novo Gorico. Vsi udeleženci bodo prejeli spominske kolajne in seveda okrepčilo ob prihodu na cilj.

DEZURNA LEKARNA V GORICI
San Giusto, Korzo Italia 255, tel. 83538.

Krivic so obsodili na mesec dni zapor

Obmetavanje z jajci sredstvo za ustrahovanje

Na sodišču so te dni obravnavali dogodek, ki se je pripetil junija letos v goriškem zaporu. 28-letni Graziano Ottavi se je namreč približal vhodu celice, kjer je bil zaprt Klavdij De-

vetta, ga ozmerjal in mu grozil ter zalučal proti njemu nekaj jajc. Pri tem sta ga «krila» 24-letni Walmi Gerion in 32-letni Flavio Lenardon. Dogodek je v zvezi z maxiprocesom zaradi mamil, v katerem je Devetta sodeloval s preiskovalci. To seveda ni prišlo drugim obtožencem, ki so z grožnjami skušali doseči, da bi preklical svoje pričevanje. Sodniki so Ottavija obsodili na mesec zaporu pogojno, druga dva obtoženca pa oprostil.

Naj omenimo, da je ta dogodek tedaj povzročil precej razburjenja v goriški kaznilnici, saj je 41 od vseh 41 zapornikov solidariziralo z Ottavijem in pajdašema s tem, da po uri oddiha niso hoteli v svoje celice in so zavrnili obroke hrane.

SLOVENSKO DEZELNO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE GORICA

obvešča, da bo jutri, 3. oktobra, začelo poslovati v prostorih novega sedeža v Ul. Morelli 14 (bivša Kmečka banka). Selitev je v teku. Telefonska številka ostane nespremenjena.

SDGZ Gorica

razpisuje

ABONMA ZA SEZONO 1983/84

V GORICI

Dušan Jovanovič: VOJAŠKA SKRIVNOST, režija Slobodan Unkovski
Edward Albee: GOSPA IZ DUBUQUA, režija Dušan Mlakar
Dušan Kovačević: RADOVAN TRETJI, režija Boris Kobal
Brendan Behan: TALEC, režija Mile Korun
Peter Shaffer: AMADEUS, gostovanje SLG Celje
Mihail Bulgakov: MOLIÈRE, gostovanje Drame SNG Ljubljana

Sezono v Gorici organiziramo skupaj z Zvezo slovenske katoliške prosvete in Zvezo slovenskih kulturnih društev. Predstave v abonmaju bomo odigrali v Kulturnem domu, izven abonmaja pa v Katoliškem domu.

Vpisovanje abonmentov pri blagajni Kulturnega doma v Gorici Ul. Brass, tel. 33288, od 3. oktobra dalje, vsak delovnik, razen sobote, in sicer od 12. do 15. ure.

Prispevki

Namesto cvetja na grob pokojne Francke Maligoj, daruje družina Bregant 10.000 lir za pevski zbor A. Paglavec iz Podgore.

ZAHVALA

Ob smrti naše drage

Frančiške Perkon vd. Maligoj

se toplo zahvaljujemo osebju splošne bolnišnice v Gorici, darovalcem cvetja, g. župniku in vsem, ki so jo pospremili na zadnji poti.

Družini Maligoj in Spessot
Podgora, 2. oktobra 1983

S posveta ZSKD pred novo sezono

Poživitev prosvetno-kulturne dejavnosti v mestu in vseh okoliških krajih

Vprašanja, ki zadevajo kulturno delovanje v mestu in na vaseh, so bila predmet posveta, ki ga je Zveza slovenskih kulturnih društev imela s predstavniki društev. Na žalost se srečanja niso udeležili vsi njeni člani, tako da se je čutila odsotnost Števerjančev, Pevmcev, Podgorcevc, Štandrežev, Vrhovcev in Pečanov.

Urujenost v delovanju prosvetnih društev na Goriškem, ki je sicer izraz današnjega časa, bo treba vsaj delno odpraviti in vrniti kulturnim skupinam na vaseh, kakor tudi v mestu, vlogi, ki so jo imele do pred dobrim desetletjem. O tem so si bili na posvetu vsi edini in s tem v zvezi sklenili, da se bodo v najkrajšem času zbrali na celodnevem srečanju, kjer naj bi odkrito in brez vsakršnih zadržkov ocenili sedanje stanje ter poiskali ustrezne rešitve.

Kljub tem negativnim kazateljem,

pa je delovanje društev že v svojem začetnem sezonskem delovanju razkrilo široko paleto dejavnosti. Predvsem velja omeniti, da se je prav v teh dneh začela pri večini kulturnih društev zborovska dejavnost, ki je prav gotovo eden glavnih stebrov delovanja posameznih skupin. Medtem ko nekatera društva načrtujejo programe za naslednjo sezono, so v Doberdolu že pričeli z delom. Tako so prejšnjo nedeljo pripravili gobarski pohod ter zaključujejo izdajo nove številke biltena «Naš Kras».

Poleg običajne dejavnosti čaka predstavnike Jezera letos spomladi prijetna dolžnost, in sicer organizacija zborovske revije «Pesem ne pozna meja».

Kakor na vaseh, tudi v mestu se obeta bogata kulturna dejavnost. Svojo sezono bo ZSKD začela v petek,

14. oktobra, ko bo pripravila celovečerni koncert priznanega Ribniškega okteta. Večer bo povezan z odprtjem razstave Černigojevih del. V delo krovne kulturne organizacije pa je treba vključiti vrsto pobud za poživitev kulturne dejavnosti v Gorici ter iskanje kulturnega sodelovanja z Novo Gorico, oziroma Slovenijo in Jugoslavijo.

V tem smislu gre pozdraviti tudi načrt skupine Kinoatelj, ki bo predstavila filmsko monografijo enega najboljših sodobnih jugoslovanskih režiserjev: Živojina Pavloviča.

Vzporedno s tem bo zveza še nadaljevala preko svojega etnografskega odseka z zbiranjem materiala o naši polpretekli zgodovini ter z obogatitvijo Feiglove knjižnice, ki naj bi v tej sezoni pridobila na vrednosti knjig in druge potrebne dokumentacije.

Dvojezičnost in večjezičnost pred sedemdesetimi leti

Že ves povojni čas si Slovenci v Italiji prizadevamo za enakopravnost slovensčine v javnosti. Priznati je treba, da smo zabeležili precejšen premik na bolje, vendar slovensčina še zmeraj nima tistega mesta, ki bi ji pripadalo.

Saj v bistvu ne zahtevamo nič izrednega ali posebnega, ampak samo uzakonitev pravice, ki smo jo pravzaprav že uživali pred skoraj sto leti. V obdobju najbolj zaostrenih nacionalističnih težnj in trenj v Avstro-Ogrski monarhiji. Dvojezičnost, pravzaprav štirijezičnost, ni predstavljala posebnega problema in je bila v praksi tudi izvedena. Na fotografiji je naslovna stran legitimacije - izkaznice poljskega čuvaja. Dokument je bil izdan 9. aprila 1909 pri okrožnem glavarstvu v Gorici in ne morda v Ljubljani ali kje drugje na Kranjskem, kakor bi utegnil kdo pomisliti. Besedilo je natisnjeno v nemščini, italijansčini, slovensčini in hrvaščini. Pa ne samo to. Tudi določila o dolžnostih in pristojnostih osebe, ki opravljala službo poljskega čuvaja so v celoti izpisana v štirih jezikih.

Triglavski narodni park

Prav te dni je izšel barvni propekt o Triglavskem narodnem parku, o tem našem edinstvenem visokogorskem zavarovanem območju. Za publikacijo je poskrbela uprava Triglavskega narodnega parka, ki ima sedež, kakor znano, na Bledu. Osnovni namen je bil seznaniti domačega in tujega obiskovalca z naravnimi lepotami in kulturnimi spomeniki na tem območju. Namen je izdajatelj odlično izpolnil z vrsto lepih barvnih fotografij, ki jih je prispevalo devetnajst avtorjev. Škoda, da ima sicer lepa publikacija tudi nekaj pomanjkljivosti, predvsem v tistem delu, kjer je krajši zapis o nastanku in zanimivosti zaščitene območja. Naravnost nemogoč prevod v italijansčino v mnogocem razveljavi prizadevanja

založnika, da bi tudi gosta iz Italije seznanil in privabil v čudoviti gorski svet. Prej ga najbrž odvrnejo pravopisne napake, približno točni, večinoma pa neustrezni izrazi in vrsta spakedrank.

Prvi predlog za zaščito visokogorskega sveta v okolici Triglava sega v leto 1908, uresničen pa je bil šele, čeprav nepopolno, leta 1924, ko je nastal Alpski varstveni park v dolini Triglavskih jezer. Zakupna pogodba, ki sta jo sklenila Slovensko planinsko društvo in Muzejsko društvo za Slovenijo je prenehala veljati sredi vojne. Dobrih petnajst let pa so za-

tem potekala prizadevanja, da bi področje ustrezno in predvsem trajno zaščitili. Leta 1961 so prizadevanja končno obrodila uspeh. Nastal je Triglavski narodni park na površini okrog 2000 hektarjev. S tem pa niso bili uresničeni vsi cilji. Kar dve desetletji je bilo treba, da je Triglavski narodni park dobil današnji obseg in vsebino.

Območje Triglavskega narodnega parka zajema okrog 85.000 hektarjev in občinah Jesenice, Radovljica in Tolmin. Osrednji predel obsega nekaj nad 54.000 hektarjev, obrobni pa nekaj nad 30.000 hektarjev.

Tečaj glasbene vzgoje

Pri pevskem zboru «C. A. Seghizzi» v Gorici bodo v prihodnjih jesenskih in zimskih mesecih speljali novo in zanimivo pobudo s področja glasbene vzgoje. Pripravljajo namreč, v sodelovanju z deželnim zavodom IRRSAE dopolnilni tečaj glasbe za učitelje, posebej za učitelje obvezne šole.

Omenjena deželna ustanova je namreč sprejela predlog, ki ga je svojčas vložil zbor Seghizzi in poverila izpeljavo tečaja, ki se bo odvijal pod strokovnim vodstvom prof. Itala Montiglia. Gre za povsem novo pobudo, tako v pokrajinskem, kakor v deželnem merilu.

Tečaj se bo odvijal v dveh delih in sicer od oktobra (prva lekcija bo že 8. oktobra) do decembra in od januarja do maja. Lekcije bodo na sedežu zbora, na Travniki 44 ob sobotah popoldne in nedeljah dopoldne.

Taborniki v Prekmurju

Že na zletu v Sovodnjah so nas predstavniki Občinske taborniške zveze iz Murske Sobotice povabili na telesnokulturno prireditev mednarodnega značaja. Sredi septembra je prišlo še pismeno vabilo in tako je konec prejšnjega tedna skupina osmih članov RMV šla v Prekmurje na obisk in tekmovalje. Sprejela sta nas Jože Vild - Čio in Zoran Naprudnik: glavni organizator manifestacije «Mladost 83» in podpredsednik odbora, ki vsako leto združi moštva iz Jugoslavije, Avstrije, Italije, Francije, Zahodne Nemčije in Madžarske. Letos je bila na programu telovadna akademija, atletika, namizni tenis in orientacija.

V soboto zjutraj je bil na programu sprehod po mestu, po katerem smo se odpravili na stadion, kjer je bila dobro organizirana manifestacija s padalci, mimohodom, ritmično telovadbo, godbo, govorom in s točko z dneva mladosti v Beogradu. Le-

tos je namreč Murska Sobota na stadionu JLA predstavljala Slovenijo.

Po kosilu smo šli v vas Prosenjakovci, kjer smo si ogledali dvojezično šolo. Pred šolo je bil start orientacijskega pohoda, na katerem je nastopilo pet moštev. Vredno je omeniti, da smo se kljub težavam, ki so se pokazale zaradi razlik med našimi običajnimi pohodi in tistim, ki je potekal tik ob madžarski meji, uvrstili na prvo mesto. Ob prihodu na cilj, ki je bil v Domanjševcih, je sonce že zahajalo; člani petih moštev, med katerimi so bili tudi Slovenci iz Porabja, smo prižgali taborni ogenj, zapeli in se pogovorili. V šotorih smo spali v novih posebnih spalnih vrečah.

Nedeljsko kosilo s prekmurjskimi kulturnimi posebnostmi je bilo zaključek lepega obiska mirnega in gostoljubnega Prekmurja, a prav gotovo ni bil zaključek stikov med nami in tamkajšnjimi taborniki.

Veles

Strokovni posvet o gorskih pašnikih

V centru deželne ustanove za kmetijstvo v Vili Chiozza v Scodovacchi je bil v prejšnjih dneh strokovni posvet svetovne ustanove FAO o problemih gojenja krmilnih rastlin in vzdrževanja pašnikov v gorskih predelih. Posveta, ki ga je priredil deželni center za agrarno eksperimentiranje, so se udeležili strokovnjaki iz številnih evropskih držav.

Štiridnevni posvet je bil deloma namenjen predavanjem in izmenjavi mnenj ter informacij, deloma pa ogledu centrov za kmetijsko eksperimentiranje, ki jih je deželna ustanova namestila v gorskih predelih. Po uvodnem govoru predsednika ERSA Del Gobba, ki je pozdravil ugledne strokovnjake, se je znanstveni del posveta pričel s poročilom dr. Nassimbena o stanju kmetijstva v deželi. Razprava se je nato usmerila v dve vprašanji, ki jih proučuje FAO. Prvo zadeva uporabo odročnih predelov, ki so še neizkoriščeni, predvsem za pašo živine, drugo pa boljše izkoriščanje pašnikov z uporabo različnih agronomskih tehnik.

Srečanja se je udeležil tudi deželni odbornik za kmetijstvo Mizzau, ki je med drugim podčrtal pomen pašnikov za ravnovesje okolja in produktivnost kmetijstva.

Fabio Gergolet

Vandranje

6. mladega Doberdobca po Indiji, Šri Lanki in Nepalu

Povedal mi je slikovit primer interpretacije korana kot ga dajo ajatolahii vsak večer po TV. Tak primer bi takole povzel: če se npr. na terasi sonči dekletke, ki je pokrita le s tančico, na balkonu pa sloni fant in jo opazuje. V tem trenutku pa nenadoma močan veter razkrije dekletke in fant jo vidi popolnoma gola. Po islamskem pravu je to nedopusten greh, če je namerno storjen, seveda. Kdo naj bi bil torej kriv? Fant, ki je dekletke opazoval in mogoče upal, da se bo kaj takega tudi zgodilo ali pa dekletke, ki je bila tako neprevidna, da se je pokrila le s tančico? Zvedel sem, da v tem primeru ni sploh nihče kriv, ker je to posledica naravnih «nezgod» in je torej zunaj človeških moči in želja.

Avion Iran Aira leti na progi Teheran - Karachi nekaj pred poldne vsak terek z letališča Mehrabad, ki je v samem centru metropole. Večkrat in zapletene, ker so po islamski revoluciji menjali imena vsem ulicam in trgov. Nova imena ulic tavdava nihče ne pozna, vsi objekti pa so označeni le z novimi naslovi. Vsak potnik namenjen v tujino se mora oglašiti pri okencih za «check in» najmanj štiri ure pred odhodom letala. To pa zato, ker so pri pregledu letalske vozovnice, potnega lista in prtljage tu posebno natančni. Tudi v tem primeru vam bom posredoval natančnejši opis da bo stvar toliko bolj

nazorna. Ponavadi je postopek na letališčih precej enostaven in hiter, saj vsakemu potniku najprej dodelijo sedež, hignledajo prtljago in potni list in s tem so opravljene vse formalnosti za vkrcanje na letalo. V Teheranu pa je bila stvar nekoliko drugačna. Ne le da potekajo kontrole izredno počasi in da so pri svojem delu uslužbenci zelo natančni (kar je konec koncev tudi prav in celo zaželeno), ampak v Teheranu potni list pregledajo trikrat, letalsko karto ravno tako trikrat, prtljago in posebno opremo, ki se jo nese s seboj v letalo, sledi natančen pregled denarja (razlika med tistim, ki si ga ob vstopu prijavil, tistim, ki ga s seboj odnašaš in za to razliko hočejo seveda bančna potrdila) in na koncu še osebni pregled. Nisem še razumel, zakaj tolikokrat vse pregledujejo, iz radovednosti mogoče, drugače si tega res ne morem razlagati. Pravi nesmisel pa je prav v tem, da nihče še pomisli ne, da bi lahko vprašal po izvoru denarja potrebnega za nakup karte.

Vreme je bilo sušno a kljub temu zelo mrzlo, Teheran je bil pokrit z debelo snežno odejo. Po dvurnem letu pa sem se izkrčal v povsem drugačnem svetu, tudi razlika v temperaturi je bila presenetljivo visoka. Kaj bo šele v Colombu, sem pomislil. Čez nekaj ur smo prileteli v Colombo, glavno mesto Šri Lanke, bivše angleške kolonije, bolj poznane pod imenom Ceylon.

Več kot dva tisoč let so se popotniki iz Šri Lanke vračali s fantastičnimi zgodbami. Pripovedovali so, kako v zraku diši po začimbah, zlasti cimetu. Na otoku je polno draguljev, rubinov, safirov in prekrasnih biserov. V notranjosti pragozda, zadrževali so, lahko vidiš eksotične cvetice, ptice in živali, ki se jih sploh ne da opisati. Marco Polo je na Šri Lanki videl rubin, dolg kot palma in debel kot člo-

veška roka. Kitajski trgovci so romali na Adanov vrh, visoko goro, kamor še vedno romajo milijoni hindujscev in budistov, da bi videli sledi, ki naj bi jih pustil prvi človek, ki je moral iz raja in se je prišel tolažit na ta otok. In Šri Lanka je resnično čudovita dežela, razen tega je tudi zelo plodna, vsaj potencialno.

In prav zaradi tega bogastva, zlasti zaradi dišav, so mavrski, portugalski, nizozemski in končno tudi angleški pustolovci preplavili otok. Bogastvo rudnikov, krasni nasadi dišav so tudi posredno povzročili propad kraljestva. Vse to je v tisočletjih privlačevalo heterogene skupine osvajačev. Najprej so prišla ljudstva neznanega porekla, verjetno iz Avstralije ali iz Mongolije. Njihovi nasledniki so Vedi, ki danes živijo v goratih predelih v notranjosti dežele in so skoraj izumrli. Sem so prišli Indijci, Grki Aleksandra Velikega in Rimljani ob času imperatorja Claudia. Vendar se je evropska nadoblast šele začela v 15. stoletju. Iz Goe (zahodna obala Indije) so prišli Portugalci, željni trgovanja. Lisbona je več kot eno stoletje «razpolagalala» s sijajnim otokom, gradila je cerkve, utrdbe. Vendar so dišave iz Šri Lanke mikale tudi Nizozemce, ki so otok osvojili leta 1658.

Seveda je vsaka sprememba oblasti pomenila tudi veliko prelitanje krvi, tisoče in tisoče mrtvih. Danes se lahko vprašamo ali se je res splašalo umreti za nekaj popra ali nageljnovih žbic? Dejansko pa so takrat dišave imele mnogo večji trgovski pomen, kot ga imajo danes. Imele so isto vrednost kot slonova kost ali dragi kamni. Upoštevati moramo namreč, da nekoč niso obstajale kemične snovi, ki bi obogatile okus in niti kemikalije za konzerviranje hrane kot jih poznamo danes.

Včeraj v prvi tekmi košarkarskega prvenstva C-1 lige

Nepričakovan spodrseljaj Jadranove peterke

Naši slabi v obrambi - Vitez 34 točk - Bolonjčani ugodno presenetili

Neverjetno! V prvem kolu košarkarskega prvenstva C-1 lige je sinoči združena ekipa Jadrana nepričakovano, toda tudi zasluženo izgubila proti bolonjskemu moštvu CEAM, ki je v lanskem prvenstvu izpadlo iz lige in je v zadnjem trenutku zamenjalo ekipo iz Pescie, ki je izstopila iz prvenstva.

Igralci, trener Žagar in številni gledalci, ki so kljub «neugodni uri» dobro napolnili tribune tržaške športne dvorane, so kot «zbežani» zapuščali dvorano, iskali vzroke tega nepričakovane spodrseljaja, ki je presenetil tudi same Bolonjčane, ki seveda si niso nadejali takega podviga.

Razlogov za Jadranov poraz pa je, po našem mnenju, več. Prvič: naši košarkarji niso igrali dovolj zbrano. V začetnem delu srečanja so verjetno tudi podcenjevali nasprotnika. Ko so vodili že z 8:2 (3. min.), tedaj je bil že trenutek, da se gostom pokaže, kdo je «gospodar doma».

Zal, pa so jadranovci sinoči igrali tako slabo v obrambi kot že dolgo ne (in tu je drugi razlog poraza). Slabo so zapirali prostor pod svojim košem, tako da so jim nasprotniki polovili nešteto odbitih žog kar v napadu in nato tudi dosegali koše (večkrat pa tudi z dodatnim prostim metom). Brez dobre obrambe in dobre skoka tudi možnosti za protinapad ni. In prav hitra igra, protinapad, «tempo» so bile vselej bistvene značilnosti vseh Jadranovih uspehov. Brez le-teh je Jadranova igra neučinkovita, poprečna in tudi, kot je po tekmi dejal trener gostov

Jadran — CEAM Bologna 86:89 (47:42)
JADRAN: Sosič 1 (1:2), Vitez 34 (4:9), Ban 19 (5:7), Rauber 4 (2:3), K. Starc 15 (3:7), Gulič 11 (1:3), Žerjal 2, Hrovatin, Vremec, Kojanec.
CEAM BOLOGNA: Della Godena, Cattignola 2, Guidetti, Baraldi 4, Righi 16 (2:3), Sanguettoli 9 (7:8), Coronelli 2, Benelli 33 (9:12), Benazzi 2, Bergonzoni 21 (7:8).
SODNIKA: Borrioni in Dasieri iz Milana.
PROSTI METI: Jadran 16:31, CEAM 25:31. **OSEBNE NAPAKE:** Jadran 28, CEAM 25. **PET OSEBNIH NAPAK:** Rauber (23). **TEHNIČNA NAPAKA:** trener Malavasi (34). **GLEDALCEV:** 1.300.

Malavasi, zlahka predvidljiva.

Tretjič: Jadran je igral v okrnjeni postavi. Odsotnost Roberta Daneua in Iva Starca se je v tem srečanju še kako poznala. Predvsem Robert Daneu bi bil v tej tekmi lahko odločilen. Ko je moral zaradi petih osebnih napak zapustiti igrišče mladi Sandi Rauber, in to že v 23. minuti, je bilo jasno, da so gostje lahko še v večji meri zagospodarili pod košema, saj v Jadranovih vrstah ni bilo košarkarja, ki bi se lahko pri skoku upiral nasprotniku.

Četrta ugotovitev pa naj bi bila ta, da je že včerajšnja prva tekma dokazala, da bo tudi to prvenstvo izredno težko. «Lahkih nasprotnikov» ne bo. CEAM je v zadnjem trenutku vskočil v to ligo. V Trstu pa se je predstavil z zelo homogeno in solidno ekipo. Bolonjčani so kar dobesedno zrešetali lansko moštvo, najeli več novih košarkarjev, med katerimi izstopata Benelli, ki je pred leti igral za bolonjski Sinudyne, lani pa za moštvo Mangiaiebevi iz Ferrare, in Sanguettoli (lani pri Mangiaiebeviju). Novi igralci pa so še: Coronelli, Righi, Baraldi, Cattignola in Guidetti. In prav Benelli (ob korištenem Sanguettiju) je bil včeraj odločilen za zmago Bolonjčanov. Primer bolonjskega moštva je torej več kot zgovoren dokaz, kako se lahko v eni sami sezoni spremenijo razmerja moči v tej ligi. Zato je vsaka računica za naprej nemogoča. Ostaja le dejstvo, da je treba na vsakem srečanju doma in (predvsem) v gostih dati vse od sebe.

Včerajšnji poraz naj bo zato za naše košarkarje predvsem dobra šola za nadaljnje prvenstvo.

Pred tekmo so z enominutnim molkom počastili spomin na prerano preminulega zvestega Jadranovega odbornika Nika Samso.

KRONIKA: Jadran je začel uspešno. Vitez in Ban sta bila točna pri metih (8:2 v 3. min.). V obrambi pa

ni šlo in ni šlo. V 7. min. je bilo stanje že izenačeno (10:10). Naši igralci so se nato vendarle zbrali in v 14 min. vodili z 10 točkami razlike (33:23). Nato so zopet popustili, tako da so gostje zmanjšali razliko. Ob polčasu je bilo stanje 47:42 za naše.

Drugi polčas. Že v 23. min. je moral Sandi Rauber na klopi zaradi petih osebnih napak. Gostje so v 26. min. stanje izenačili (59:59). V 30. min. pa celo povedli (71:69). Odtlej se je bila ostra bitka za vsako točko. V poslednjih in ključnih potezah pa so bili gostje prisrebnejši in tudi zmagali.

Po tekmi je trener gostov Gianni Malavasi dejal naslednje: «Zares nisem pričakoval, da bi lahko premagali Jadran, kar sredi Trsta. Mislim pa, da je Jadran ponovil napake s tekme, ko je lani izgubil v Bologni. Jadranova igra je bila tudi tokrat preveč enolična. Od mojih fantov bi predvsem pohvalil Coronellija, ki je prvič igral v tej ligi. Lani je namreč nastopil še v promocijskem prvenstvu. Od jadranovcev pa bi pohvalil Bana in Rauberja, ki bo lahko postal odlični košarkar.»

Jadranovci so bili po tekmi seveda zelo potrti. Tudi včerajšnji najboljši Jadranov strelac Boris Vitez (34 točk) se ni mogel «sprijazniti» s tem spodrseljajem. Boris pa je dejal: «V napadu je še kar šlo, v obrambi pa smo bili izredno slabi in prav zaradi slabe obrambe in slabega skoka smo v tej tekmi tudi izgubili. Upati je, da bo vsem nam ta poraz dobra šola za bodoče tekme.» (B. Lakovič)

120. obletnica ustanovitve Južnega Sokola

Včeraj je preteklo točno 120 let, odkar je v prostorih ljubljanske čitalnice skupina rodoljubov ustanovila gimnastično društvo Južni Sokol. S tem se je pričela zgodovina slovenske telesne kulture, slovenskega športa.

V kakšnih pogojih so rodoljubi pričeli z delom in na kakšne težave so naleteli v naslednjih letih, bomo najboljše spoznali, če si preberemo nekaj odlomkov iz predavanja, ki ga je dr. Viktor Murnik pripravil leta 1952 nalašč v Ljubljani. Predavatelj je imel tedaj že skoraj 80 let, umrl pa je 11 let kasneje kot devetdesetletnik. Dr. Murnik je bil prav gotovo najpomembnejši mož slovenskega sokolstva v dobi preporoda, v svetu pa je slovel kot sestavljalcev telovadnih plesov.

Svoje predavanje je dr. Murnik tako pričel:

«Ob ustanavljanju prvega telovadnega društva so spčetka mislili na utrakvistično društvo s Slovenci in Nemci kot člani, vendar pa s slovenskim imenom in poslovalnim jezikom. Kmalu pa je nastal spor ter so Nemci ustanovili svoje društvo Laibacher Turnverein, Slovenci pa svoje. Nasprotstvo med sokoli in turnerji se je vedno bolj ostrilo. Vlada je seveda stala na strani turnerjev ter zbog neke praske sokolov s turnerji leta 1867 razpustila Sokol, ki pa se je že 27. aprila 1868 na novo ustanovil z imenom Telovadno društvo Sokol v Ljubljani. Sokol se je takoj postavil na čelo narodnega gibanja. Na zletih in drugih prireditvah je po vsej Sloveniji budil narod in postal najpopularnejše društvo. Ko je narod slavil prihode Sokola, je pač slutil pomen sokolskega dela za krepitev telesnih, moralnih in duhovnih moči naroda.»

V nadaljevanju predavanja je dr. Murnik obravnaval še ostale aspekte sokolstva. Vsekakor je leta 1863 vplamtela iskra, nastajala so društva, ki so od tedanjih prvih začetkov ponesla preko fašizma in vojnega viharja do današnjih dni pomolno zastavo slovenskega športa.

Mario Šušteršič

PRILJATELJSKIH TEKMAH

Dvojna zmaga ŠZ Bor proti TVD Partizan

Priljaltejskih stikov sta bila včeraj na stadionu «Prvi maj» odbojkarji srečanja med Borom in TVD Partizan iz Škofje Loke. Naše mlade odbojkarice so se namreč pred kratkim mudile na pripravah v Škofji Loki in tako je škofjeloško društvo včeraj vrnilo obisk.

V prvi tekmi članov je Bor JIK Banka premagal TVD Partizan s 3:0 (15:5, 15:13, 15:3). Borove deklice pa so odpravile žensko člansko moštvo TVD Partizan s 3:1 (14:16, 15:5, 15:2, 15:4).

V Novi Gorici «kolesarjenje prijateljstva»

Novogoriška občinska zveza telesno - kulturnih organizacij in skupina za socialni turizem iz Gorice bosta danes priredili tradicionalno, šesto po vrsti, «kolesarjenje prijateljstva». Pobuda se je že uveljavila v okviru prijateljskega sodelovanja med prebivalci z obeh strani meje in je vsako leto bolj množična. Lani je sodelovalo 1700 kolesarjev, letos pa jih pričakujejo kakih 3000.

Udeleženci bodo vozili na dveh progah: 30-kilometrski in 80-kilometrski. Ker kolesarjenje ni tekmovalnega značaja, bodo morali upoštevati prometne predpise in navodila organizatorja. Zanimiv bo znak za start kolesarjev: dali ga bodo tako, da bodo iz kletk spustili golobe. Start in cilj bosta v Novi Gorici. (Z. S.)

Boksar Gino Perez v življenjski nevarnosti

NEW YORK — Zdravstveno stanje portoriškega boksarja lahke kategorije Gina Pereza, ki je doživel KO v dvoboju z Juanom Ramonom Cruzom, je izredno hudo. Trenutno je v neki newyorški bolnišnici, kjer ga bodo morali verjetno operirati, da mu rešijo življenje.

Tudi Marco Lucchinelli žrtev padca

VALLELUNGA — Tudi za bivšega svetovnega motociklističnega prvaka v kategoriji do 500 ccm, Marca Lucchinellija, se je letošnja sezona končala. Na včerajšnjih uradnih poskusnih vožnjah v okviru italijanskega prvenstva je namreč padel in si zlomil kar pet reber. Poleg tega ima še nekaj manjših poškodb, zdraviti pa se bo moral trideset dni.

Po hudi nesreči tega poletja je včeraj na motor ponovno sedel Franco Uncini, ki je prevozil pet krogov, vendar izredno previdno, saj je še daleč od najboljše forme.

JUGOSLOVANSKI POKAL

Cibona uspešna Olimpija danes

V včerajšnji tekmi osmine finala jugoslovanskega košarkarskega pokala je Cibona v Zagrebu premagala beograjsko Crveno zvezdo kar s 83:57 (47:31). Nakić (21 točk) in Čutura (19) sta bila najboljša strelca Zagrebčanov, pri Beograščanih pa se je izkazal Karadžić (19).

Ljubljanska Olimpija bo danes v Titovem Velenju igrala proti beograjskemu Partizan.

● **TUNIZIJSKA NOGOMETNA ZVEZA** je svojo državno reprezentanco suspendirala z vseh prihodnjih srečanj in pri tem obtožila igralce, da so pokazali premačno navdušenja in borbenosti.

V 1. kolu košarkarske A-1 lige

Goričani doma, Tržačani v Rimu

Scavolini sinoči nepričakovano izgubil doma

Danes se bo začelo košarkarsko prvenstvo v A-1 ligi, v katerem nastopata tudi goriški San Benedetto in tržaški Bic.

Oba predstavnika bosta v prvem kolu pred izjemno težko nalogo. Goričani bodo namreč danes igrali doma proti moštvu Star iz Vareseja, ki sodi med favorite celo za osvovitev državnega naslova. Glede na to, da bodo Primorci varovanci igrali pred lastnim občinstvom, pa ne bi bilo

presenečenje, ko bi tudi v tem srečanju zmagali.

Skoraj pred brezupno nalogo pa bo danes tržaški Bic, ki se bo v Rimu spoprijel z državnim prvacom Bancorome. Rimski košarkarji so seveda v tej tekmi favoriti, čeprav bi lahko tudi Tržačani poskrbeli za veliki podvig, saj so v uvodnem delu prvenstva mogoča marsikatera presenečenja.

Sinoči pa so že igrali anticipirano tekmo, v kateri je Peroni iz Livorna nepričakovano, toda tudi zasluženo sredi Pesara premagal domače moštvo Scavolinija, ki ga trenira jugoslovanski strokovnjak Petar Skansi. Peroni je zmagal z 88:81 (47:40). Najboljši strelci za Peroni: Restani (20 točk), Fantozzi (16) in Jeelani (15) za Scavolini: Magnifico (22) in Benivelli (12).

DANAŠNJI SPORED (17.30)
 San Benedetto - Star Varese; Bancoroma - Bic; Simmenthal - Berloni; Latini - Binova; Febal - Indesit; Granarolo - Jollycolombani; Simac - Honky.

Dalipagić 47 točk

V sinočnji anticipirani tekmi A-2 lige je videmski Gedeco premagal moštvo Leboleja iz Mester s 97:93 (44:51). Jugoslovanski Dražen Dalipagić, ki igra za videmsko moštvo, je v tem srečanju dosegel kar 47 točk.

Domači šport

NEDELJA, 2. OKTOBRA

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA
 15.00 v Trstu, Drevored Sanzio: S. Giovanni - Vesna.
2. AMATERSKA LIGA
 15.00 na Proseku: Primorje - Giarizole; 15.00 v Vermegliano: Vermegliano - Zarja; 15.00 v Zavljah: Zaule - Kras.
3. AMATERSKA LIGA
 15.00 na Padričah: Gaja - Fogliano, 15.00 v Trstu, Ul. Guardiella: Union - Primorec; 15.00 v Doberdolu: Mladost - Italcantieri; 15.00 v Gorici, igrišče S. Andrea: Juventina - Sovodnje; 15.00 v Ul. Flavia: Olimpia Breg.

NARAŠČAJNIKI

10.30 v Dolini: Breg - Campanellet; 11.45 pri Sv. Sergiju: San Vito - Zarja; 10.00 v Sovodnjah: Sovodnje - S. Marco Sesljan.

NAJMLAJŠI

1.45 pri Domiu: Muggesana - Breg; 8.45 v Križu: Vesna - Montebello.

ZAČETNIKI

9.00 v Dolini: Breg - S. Vito; 10.30 v Ul. Carsia: Roianese - Primorje.

KOLESARSTVO

10.00 v Lonjerju: «Pokal Adrie» (cikloamaterji).

ODBOJKA

MEDNARODNI ŽENSKI TURNIR
 8.00 v Ljubljani, študentsko naselje: nastopata tudi Meblo in Breg.

CENTER ZA NEMŠKI JEZIK

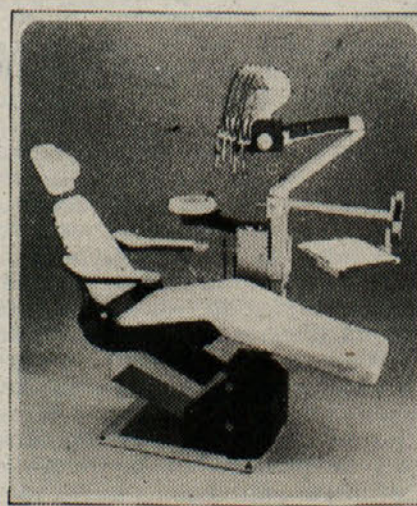
Ul. Valdirivo 30 - TRST - Tel. 68431

Vpisovanje v tečaje nemškega jezika za leto 1983-84

za: ODRASLE do višje stopnje OTROKE osnovnih šol DIJAKE srednjih šol

Posebni tečaji za konverzacijo, komercialno nemščino in prevode.

Urniki vpisovanja: vsak dan od 16.00 do 20.00 (razen ob sobotah).

Novi prodajni center aparatov in materiala za zobozdravnike in zobotehnike

RS 1
 UL DEL LAVATOIO 2/b
 TEL 040/60729

1. ITALJANSKA LIGA

Navdušujoča Verona v gosteh v Vidmu

Pokalna srečanja tega tedna so italijanskim enajstericam gotovo vlila novega zagona, saj so se vse štiri zaposlene ekipe (Juventus, Inter, Verona in Roma) uvrstile v drugo kolo. Še zlasti to velja za Verono, ki je tako prvič uspešno nastopila na mednarodni sceni: zagon in uverjenost v lastne moči ji bosta gotovo koristila na današnjem težavnem gostovanju v Vidmu, kjer bodo Zico in tovariši skušali popraviti spodrsrlaj izpred tedna dni v Avellinu.

Za nadaljnjo usodo Interja bo gotovo pomembno gostovanje v Ascoliju. Inter je tudi v sredo proti Turkom pokazal, da še vedno ni prebolel krize, z druge strani pa bi moral tudi Ascoli dokazati, da so sedanja nihanja le nekaj začasnega.

Zanimivi bosta gotovo tudi tekmi med Lazio in Juventusom ter še zlasti med Torino in Romo.

DANAŠNJI SPORED

Ascoli - Inter, Lazio - Juventus, Milan - Catania, Napoli - Avellino, Pisa - Genoa, Sampdoria - Fiorentina, Torino - Roma, Udinese - Verona.

1. JUGOSLOVANSKA LIGA

Ljubljanska Olimpija danes doma proti vinkovskemu Dinamu

Danes bo na sporedu 9. kolo v prvi jugoslovanski nogometni ligi.

Ljubljanska Olimpija, ki je s štirimi točkami poslednja na lestvici, bo danes imela priložnost, da osvoji predragoceni par točk in tako delno popravi svoj zelo neugoden položaj na razpredelnici. Ljubljancani bodo namreč danes doma igrali proti moštvu vinkovskega Dinama, ki je sicer na desetem mestu lestvice in ima štiri točke več od Olimpije, vseeno pa je v gosteh bolj »ranljiv«.

Od ostalih srečanj današnjega sporeda bi omenili tekmo v Nišu med Radničkim in Hajdukom, medtem ko bo vodilna Rijeka gostovala v Sarajevu.

DANAŠNJI SPORED (15.00)

Olimpija - Dinamo Vinkovci; Radnički - Hajduk; Vojvodina - Dinamo Zagreb; Sarajevo - Rijeka; Osijek - Priština; Velež - Sloboda; Crvena zvezda - Željezničar; Čelik - Partizan; Vardar - Budućnost.

V četrtem kolu drugoligaškega prvenstva

Zaskrbljenost pred gostovanjem Triestine

V današnjem, četrtem kolu drugoligaškega prvenstva bo Triestina nastopila v Vareseju. Za tržaško ekipo je ta tekma precejšnjega pomena, saj bi bil glede na njen položaj na lestvici (v treh tekmah je dosegla dve točki) lahko nov poraz zelo zaskrbljujoč.

Med tržaškimi navijači vlada za to tekmo precejšnje zanimanje, obenem pa tudi precejšnja zaskrbljenost. Jasno je, da se bo morala Triestina nasloniti predvsem na obrambo, če bo hotela odnesti iz Vareseja tisto točko, ki je v programu. Ravno obramba pa je doslej precej odgovadala in je v bistvu kriva za dosedanje povprečne rezultate.

V tržaški ekipi položaj nasploh ni najbolj rožnat. De Falco bo tudi danes odsoten, Vailati pa, ki se je poškodoval v domači tekmi s Perugia, bo manjkal najmanj mesec dni in pol. Za tržaško ekipo pa sta oba igralca izrednega pomena. Trener Buffoni bo Vailatija verjetno zamenjal z mladim Piccininom, ki je v nede-

ljo igral zelo dobro. Večji problem pa je v napadu. Dvomimo, da bi De Giorgis lahko že odigral vseh 90 minut, zato ga bo trener Buffoni verjetno držal na klopi in ga poslal na igrišče v drugem polčasu. Zato bosta teži napada nosila Perrone in Ascagni. Za slednjega je to verjetno zadnja priložnost, da pokaže kakšen napredek, saj bo že prihodnje nedeljo postal rezervni igralec. Jasno je, da bosta v napadu nastopala De Falco in De Giorgis. Ni izključena pa niti možnost, da bi Ascagni nadaljeval svojo nogometno karioero drugje.

Današnji nasprotnik Triestine, Varese, je ekipa, ki je kot nalašč za drugoligaško prvenstvo. Razpolaga z igralci, ki sicer nimajo slovesnih imen, vendar svojo vlogo opravljajo precej uspešno. V napadu Vareseja igra precej nevarna Auteri in Turchetta. Prvi se posebno odlikuje v skoku, kar je seveda glede na današnje hi-be tržaške enajsterice izredno zaskrbljujoče. Zanimivo je, da Varese lahko računa na zelo majhno število gle-

dalcev (približno 3 tisoč na tekmo), saj je v lombardskem mestecu veliko večje zanimanje za košarko.

Ekipa je začela sezono precej dobro in se uvrstila v šestnajstino finala italijanskega pokala, kjer je nastopala v isti skupini z Udinesejem, s katerim je izenačila brez golov. Prvenstvo je Varese začel s tesnim porazom v Ceseni (0:1), nato je na domačem igrišču remiziral s Campobassom (1:1), v nedeljo pa je zmagal v Cava dei Tirreni proti Caveseju (1:0) in ima tako na lestvici točko več od Tržačanov. Omenimo, da je več igralcev Triestine, ki so v preteklosti oblekli dres Vareseja: Nieri, Vailati (ki bo sicer odsoten), Raghin in Ascagni.

DANAŠNJE KOLO (ob 15.00)

Atalanta - Cesena, Cremonese - Sambenedettese, Empoli - Arezzo, Monza - Cavese, Padova - Cagliari, Palermo - Catanzaro, Perugia - Campobasso, Pescara - Como, Pistoiese - Lecce, Varese - Triestina.

I. P.

V italijanski namiznoteniški A ligi

Krasova dekleta v soboto znova za prvenstvene točke

Dolgoletni državni prvak FIAT Bari pred dnevi odstopil - Kras letos brez Miličeve

Čez teden dni se bo začelo tudi žensko namiznoteniško prvenstvo A lige, ki bo še letos potekalo po enakem sistemu kot zadnja leta, že s prihodnjo sezono pa bodo uvedli nekatere novosti. Šest prvotligaških ekip se bo letos dvakrat pomerilo med seboj po sistemu Swytling, se pravi, da se po tri igralke vsakega moštva po trikrat srečajo med seboj, zmaga pa tista ekipa, ki prva osvoji pet točk.

Največja novost letošnjega prvenstva pa je ta, da se je dolgoletni državni ekipni prvak FIAT Bari, ki je vselej prekrizal račune Krasovim dekletom, pred nekaj dnevi odpovedal nastopanju v A ligi. Če bo ta agencijska vest držala, lahko rečemo, da

apulijsko moštvo žanje, kar je sedaj. V zadnjih desetih letih ni namreč FIAT vzgojil ene same igralke iz svojega naraščaja, ki je dosegal tako prestižne rezultate, da s pomočjo denarja, tako da je kupoval levo in desno po Italiji najmočnejše igralke. Lani mu italijanske igralke niso zadostovale in je uspešno izpeljal dobro znano »burko« za romunsko begunko Evo Ferency, letos pa je FIAT zasnuvil Krasovo igralko Cergolovo in bivšo igralko Waltercassa Mauriellovo. Ko je že zgedalo, da bosta ti odlični igralke oblekli dres državnega prvaka, pa sta se igralke premislili: Marina Cergol ostaja pri Krasu, Mauriellova pa je prestopila v vrste Stetana iz Neaplja. Ker je moštvo iz Barija zapustila tudi Tržačanka Ursich, se je predsednik Ambrosini znašel le z odlično Bevilacqua in zadnje čase poprečno Strinovo, kar je odločno premalo za tradicionalno visoke ambicije apulijskega petičneža. Zato se je odločil za pričakovani forfait in neslavni konec, saj kdor visoko leta, nizko pade. Kdor umetno goji svoje tekmovalne uspehe, ta nima trdne osnove in uspešnost takega moštva ne more imeti trajne veljave.

Zdaj ostaja odprto vprašanje, kdo bo nadomestil moštvo FIAT in če bo Bevilacqua prestopila h kakemu drugemu prvotligašu. Kot že omenjeno, je odlična Mauriellova okrepila že lani solidnega neapeljskega Stetana (za-

Sonja Doljak

Damijana Sedmak

sedel je končno tretje mesto), ki je sedaj na papirju eden izmed glavnih favoritov. Tudi novinec Recoaro iz Bocna je zvalil v svoje vrste zadnje čase zelo uspešno lombardijsko igralko Busnardovo, ki predvaja izrazito obrambno igro. Ob »večno mladi« veteranki Edith Santifallerjevi in solidni Putzerjevi je Recoaro vsaj na papirju precej okrepil svoje vrste. Za druge novice ne vemo in marsikaj bi se lahko zgodilo še v prihodnjih dneh. Po pravilniku namreč lahko igralke zamenjajo klub do konca decembra, pod pogojem, da niso za

prejšnji klub odigrale v novi sezoni nobenega prvotligaškega srečanja.

Prav zaradi tega so v Krasovih vrstah dokaj previdni. Osnovni cilj je obstanek v ligi in varno mesto nekje na sredini lestvice, tudi z ozirom na odsotnost Sonje Milič, teoretično pa bi lahko imel Kras precej višje ambicije. Marina Cergol je namreč ta čas verjetno najboljša igralka v Italiji, Sonja Doljak in Damijana Sedmak pa sta si v teh letih nabrali že toliko tekmovalnih izkušenj, da bi lahko ekipi priborili prav odločilne točke.

MLADINSKE IGRE

Tudi vačitelj TPK Sirena Bogatec v Laziu

Kot smo že včeraj poročali, bo 11. jadrnalno cono na finalu mladinskih iger na jezeru Braciano v Laziu (3.-5. oktober) poleg Reneea Van Steedeeka (jadralni klub Milje) zastopal tudi Aleksander Panjek (Tržaški pomorski klub Sirena). Svoj čas sta na jadrnalnih regatah mladinskih iger v Tržiču zasedla 1. oz. 2. mesto in si tako priborila pravico do nastopa na finalu v Bracianu, kjer ju čaka pet preizkušenj.

Mlada jadrnalca spremlja športni vačitelj TPK Sirena Bruno Bogatec, ki ga je CONI-FIV izbral za uradnega spremljevalca in predstavnika za deželo Furlanijo-Julijsko krajino na zaključnih regatah v Bracianu, kar je lepo priznanje za samo Sireno kot za vso našo skupnost. (A. D.)

● V OKVIRU KVALIFIKACIJ azijsko-oceanske cone za nastop na olimpijskem nogometnem turnirju (5. skupina) sta Tajvan in Japonska igrala neodločeno 1:1.

● ITALIJANSKA PODJETJA so v pretekli sezoni za sponzorizacijo športnih dejavnosti potrošila več kot 400 milijard lir. Tako so povedali na neki včerajšnji tiskovni konferenci v Milanu.

● PORTORIŠKI BOKSAR Carlos de Leon je ubranil svetovni naslov v lahko-težki kategoriji. S tehničnimi k.o. v 4. krogu je namreč premagal iz-zivalca, Alvara Lopeza iz Mehike.

LETOŠNJI SPORED

- 8. 10.: Recoaro Bocen - Kras
- 15. 10.: Kras - Vigor Terni
- 23. 10.: Cagliari - Kras
- 5. 11.: Kras - Stetan Neapelj
- 20. 11.: X (prej FIAT) - Kras
- 4. 2.: Kras - Recoaro Bocen
- 11. 2.: Vigor Terni - Kras
- 18. 2.: Kras - Cagliari
- 26. 2.: Stetan Neapelj - Kras
- 3. 3.: Kras - X (prej FIAT)

Vse domače tekme bo Kras odigral v občinski telovadnici v Repnu s pričetkom ob 18. uri. (B.S.)

Z jutrišnjim dnevom na stadionu «1. maj» v Trstu

Tudi letos v Športni šoli Trst največja pozornost že najmlajšim

Novejše metode v telesni kulturi vključujejo motorično udejstvovanje že v dobo detinstva, pa tja do 3.-4. leta starosti. To je zgodnja predšolska doba, v kateri otrok telovadi, plava, raje in se igra skupaj z mamicco ali očkom, babico ali dedkom, starejšo sestro ali bratom itd. Takšna telovadba praviloma skupna vadba, ki spada v širši pojav tako imenovanega družinskega športa. Otroka uvajamo tako že od vsega začetka h gibanju in zdravemu načinu življenja.

V dobi detinstva izvaja otrok razne zanj primerne vaje kar doma. Ko pa je otrok star približno dve leti, se lahko že vključuje v skupino vrstnikov in skupaj z mamo ali očetom začne zahajati v telovadnico.

Športna šola Trst, ki je bila že od samega začetka pozorna in občutljiva do dejanskega pomanjkanja gibanja mestnih otrok v doraščajočem obdobju, že peto leto zaporedoma vključuje v svojo dejavnost tudi tako vadbo, ki zadošča naravnim potrebam že najmlajših, dveletnih otrok.

Jutri bodo namreč vadbeni prostori Borovega športnega centra zopet oživel. Poleg telovadbe za starejšo skupino predšolskih otrok, se bodo ponovno zbrali tudi najmlajši dveletni »telovadci« skupaj z roditeljem. Če sta mati ali oče zaposlena, je dobrodošla tudi pomoč babice ali dedka.

Prisotnost odrasle osebe je zelo važna in potrebna. Četokrat se otrok prvič sreča z večjo skupino otrok, soozna se z novim pojmom »učiteljica«, vadbeni prostori so veliki in za njega novi. Skratka, otrok preide iz ožjega domačega kroga v novo okolje, ki mu omogoča, da se odvija proces socializacije hitreje in bolj zgodaj. Mati ali oče sta zato potrebna, kajti vključitev v novo okolje je za otroka precej naporna ovira. Roditelj z otrokom telovadi, je njegov soigralec, ga vodi, ga varuje in spodbuja v nevarnih situacijah. Mimogrede in v obliki igre postaja otrok spretnjši in močnejši. Gibalni razvoj pa je velikega pomena za razcvet otrokove osebnosti. Uspehi, ki jih otrok v tem razvoju doživi, krepijo njegovo samozavest, kar ugodno vpliva na celotno njegovo dejavnost.

Preko gibanja pa se izraža tudi celotna osebnost: ali je otrok zavrt ali sproščen, boječ in v veliki skrbi za uspeh, ali pogumen in sposoben tveganja, kljub težavam vztrajen ali nestalen itd. Vse to so mamice, ki so že obiskovale skupno vadbo, same preverile in presenečeno ugotovile, da so se tudi najbolj boječi in gibalno manj razviti otroci sčasoma sprostili, postali spretnjši in samozavestnejši.

Vadbene ure bodo vsak ponedeljek in četrtek od 16. do 17. ure, v telovadnici na stadionu «1. maj», Vrdejska cesta 7. Prvič vas pričakujemo jutri, v ponedeljek, 3. t.m. V skupno vadbo bodo vključeni otroci, ki so že dopolnili 2. leto (ali nekoliko mlajši) ter tisti, ki obiskujejo 1. letnik otroškega vrta (3 leta). Tako otroci kot starši naj imajo primerno telovadno opremo (trenirka in telovadne copate), saj se bomo že jutri nekoliko natelovadili in poigrali. (L. K.)

obvestila

Odbojarski odsek SZ Bor obvešča, da bo seja odbora odseka v torek, 4. oktobra, ob 20. uri na «1. maju».

Odbojarski odsek SZ Bor obvešča, da bo jutri, 3. oktobra, prvi trening minivolleya za dečke in deklice letnika 1972 in mlajše. Zbirališče ob 16.30 na stadionu «1. maj», Vrdejska cesta 7.

Šahovska komisija ZSSDI prireja v petek, 7. oktobra, ŠAHOVSKI BRZOTURNIR za vse! Vpisovanje in pričetek ob 19. uri na sedežu ZSKD (Ul. sv. Frančiška 20/2).

ŠD Breg — košarkarska sekcija sporoča, da bodo tečaji minibasketa (letnik 1972 in mlajši) ob sredah in petkih ob 17. uri v občinski telovadnici. Zainteresirani se lahko vpišejo neposredno na treningu.

Športna šola - Sv. Ivan telovadba za osnovnošolske otroke se bo začela v torek, 4. oktobra, s sledečim urnikom: ob 15. uri za 1. in 2. razred, ob 16. uri za višje razrede. Telovadba bo na stadionu «1. maj».

Športna šola Trst (stadion 1. maj, Vrdejska cesta 7, tel. 51377) sporoča, da se vadba za otroški vrtec prične jutri, 3. oktobra, z naslednjim urnikom: ponedeljek od 16. do 17. ure; četrtek od 16. do 17. ure.

Jutri se prične tudi vadba za starše in otroke stare od 2 do 4 let in sicer z naslednjim urnikom: ponedeljek in četrtek od 16. do 17. ure. Za otroke in starše je obvezna športna oprema.

SZ Bor košarkarska sekcija obvešča, da se bo ženski minibasket začel 25. oktobra.

ŠD Breg košarkarska sekcija sporoča, da bodo tečaji v minibasketu (letnik 1972 in mlajši) ob sredah in petkih, ob 17. uri v občinski telovadnici. Zainteresirani se lahko vpišejo neposredno na treningu.

IZREDNA PONUDBA

TEXAS INSTRUMENTS TI/99/4A 425.000 lir

Sinclair Spectrum

16 KB 390.000 lir
48 KB 531.000 lir
IVA vključena

COMPUTER CENTRE

TRST — Ul. F. Severo 89 — Tel. 574090

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir. - V SFRJ številka 10.000 din, naročnina za zabesnike mesečno 100.000, letno 1000.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 140.000 letno 1400.000 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
 Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
 ADIT - DZS 61000 Ljubljana
 Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglasi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 550 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski

dnevnik

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
 Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
 Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
 Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Predsednik Pertini o sebi

Če bi začel znova bi ubral isto pot

«Ze večkrat sem poskusil napraviti obračun svojega življenja, vsakič pa sem takole zaključil: ko bi mi bilo dano, bi začel vse znova, bi ubral prav isto pot, na katero sem stopil kot dvajsetletni fant v svoji Savoni in bi jo prehodil z verno, voljo in odločnostjo, ki sem jih imel tedaj, pa čeprav bi vedel, da bi moral za to plačati neko ceno, isto ceno, ki sem jo dejansko plačal. In tako, se ob koncu dneva ozrem na prehojeno pot, se mi zdi, da sem dobro potrošil svoje življenje.» Tako pravi Sandro Pertini, sedmi predsednik italijanske republike, o samem sebi.

Njegovim besedam, bi lahko dodali, da je bila cena, ki jo je moral Pertini plačati, izredno visoka, takšna, kakršno je plačala tista generacija Italijanov, ki se ni uklonila fašistični diktaturi in je zato morala v zapor in izgnanstvo, pozneje pa je z orožjem v rokah v odporniškem gibanju postavila temelje novi, demokratični republiki.

Sandro Pertini se je rodil v Stelli, nedaleč od Savone, v Liguriji, 25. septembra 1896. Diplomiral je naj-

Sandro Pertini je bil izvoljen za predsednika republike v soboto, 8. julija 1978. Zanj je po devetih dneh zasedanja senata, poslanske zbornice in predstavnikov dežel glasovalo 832 volilcev od skupno 995 prisotnih v dvorani. Samo Enrico De Nicola je bil pred njim izvoljen s tolikšno večino.

Pertini je sedmi predsednik italijanske republike.

v samici v zaporu Santo Stefano. V strašnih pogojih je njegovo zdravje opešalo, pritisk antifašističnega javnega mnenja v tujini pa je končno prisilil fašistične oblasti, da so ujetniku naklonili bolj človeško življenje. Premeščen je bil v Turi pri Bariju, kjer je bil med drugim zaprt tudi Antonio Gramsci, s katerim je kljub pogostim ostrim diskusijam postal velik prijatelj. Naslednja etapa je bilo »sodno zdravilišče« v Pianosi, kjer je zaradi spora z nekim paznikom doživel novo obsodbo na devet mesecev zapora.

Ko je zaradi amnestije predčasno prišel iz zapora, si fašistični režim ni mogel privoščiti, da bi takega človeka pustil na svobodi. Zato so ga poslali v konfinacijo na otok Ponzo, nato pa na otočje Tremiti, skupaj z navadnimi kriminalci. Pertini je protestiral, uprizoril gladovno stavko in se tako znašel v zaporu v Ventotene. Ko se je zaključilo obdobje konfinacije, so ga takoj spet konfinirali za nadaljnjih pet let. Komaj je bil spet na svobodi avgusta 1943, se je z novo vmeno vrjel v boj, toda spet je bil aretiran in obsojen, tokrat na smrt. Življenje si je rešil z uspešnim pobegom med selitvijo iz enega zapora v drugega. Tokrat je bil dokončno svoboden.

Tako se je vključil v odporniško gibanje in bil kmalu imenovan na vodilne vojaške položaje. S svojim delom v boju proti nacifazizmu si je zaslužil zlato medaljo odporništv.

Po osvoboditvi je Pertini zastavil vse svoje sile v gradnjo nove, demokratične države. Bil je član ustavodajne skupščine, nato pa pet zakonodajnih dob zaporedoma član parlamenta. Angažiran je bil v socialistični stranki, v kateri se je venomer boril za premostitev struj, posvečal pa se je tudi političnemu čas-

Sandro Pertini danes

nikarstvu, najprej v socialističnem glasilu «Avanti» in nato v genovskem dnevniku «Lavoro nuovo».

Leto 1968 pomeni za Pertinija novo spremembo; izvolijo ga za predsednika poslanske zbornice, to funkcijo pa obdrži celih osem let. Tu je pokazal vso svojo politično sposobnost, svojo korektnost, pa tudi trdo voljo, ko je bilo treba reševati delikatne spore. S svojimi pikrimi, ampak duhovitimi pripombami, s svojo človeško toplino in osebno simpatijo si je pridobil veliko prijateljev tudi med političnimi nasprotniki. Prav ob tej priliki je pokazal, da je človek, ki se zna postaviti nad strankarskimi interesi in ki ima globok čut pravičnosti. Te vrline, skupaj z veliko moralno strogostjo in premočrtnostjo, so gotovo jamstvo, da je na Kvirinalu človek, ki zna najbolje predstavljati — kot določa ustava — nacionalno enotnost.

Vtisi Goričana Ivana Lešana o srečanju z Pertinijem

Pertini se je v konfinaciji na Ponzi rad družil s slovenskimi antifašisti

Ivan Leban na Ponzi leta 1935

«Današnjega italijanskega predsednika Sandra Pertinija smo slovenski interniranci na Ponzi povabili nekega dne, sredi tridesetih let, v našo slovensko menzo na večerjo in tam smo mu ponudili nekaj tipično našega, med drugim tudi radič in fižol. S kosi om so bili tako Pertini kot drugi povabljeni izredno zadovoljni, saj se je Pertini takrat, tako nam je povedal, prvič seznanil z radičem in pohvalil so vodjo naše menze, idrijskega hotelirja Didiča, ki nam je vsak dan poskrbel paštašoto, ribe ali razne mineštre.» Tako nam pripoveduje dobro znani Ivan Leban, ki je moral pred vojno in med vojno zaradi svojega trdnega slovenstva, prečepeti več let daleč od doma, v internaciji.

Teh nekaj stavkov sem pobral iz svojega članka o življenjskih izkušnjah Ivana Lešana, po pogovoru, ki sem ga imel z njim pred nekaj leti, in ki sem ga objavil v Primorskem dnevniku 29. maja 1980, sedaj, na predvečer prihoda predsednika italijanske republike Sandra Pertinija v Gorico, kjer živi z ženo Cirilo Ivan Leban, nekdanji njegov tovariš v internaciji.

Da bi našim bralcem obudil spomin na tisti članek in tudi na tiste čase, bi temu uvodu dodal še nekaj odstavkov iz omenjenega članka, ki se na našajžo na spomine Ivana Lešana in na njegova srečanja s Pertinijem. Pred tremi leti sem jih namreč zapisal ker sem imel še živ spomin pogovora z Lebanom, zato bi bila kate-rakoli današnja interpretacija drugačna od takratne.

«Na Pertinija, ki je bil takrat s Srebrničem, Scocimarrom, Amendolo in stotinami drugih internirancev na otoku Ponzi, kamor si prišel s parni-

kom tako iz Neaplja kot z Gaete, se Ivan Leban spominja še v nekaj primerih. Sedanji predsednik italijanske republike je bil zelo prijazen s slovenskimi interniranci. Še predno je prišel na Ponzo je bil v zaporu s skupino slovenskih ljudi iz Kala nad Kanalom, tam jih je dobro spoznal in menil, da niso bili krivi dejanja katerega so jih fašisti obtoževali.»

«Bil je dosleden in premočrten tudi v hudih letih konfinacije, podobno kot sedaj, ko je postal predsednik republike», nam pove Ivan Leban, in nadaljuje: «Bil sem slučajno nekega dne na policijskem poveljstvu in policijski komisar je poslal po Pertinija, ker je bil prav takrat prišel zanj telegram. Ko je Pertini prišel mu je komisar dejal: «Iz telegrama izhaja, da boste oproščeni, če podpišete izjavo, da se ne boste več bavili s politiko.» Pertini je zastrmel, dejal zelo rezko in enostavno: «Hvala, doktor, takih pogojev ne sprejemam!». Obrnil se je in odšel iz pisarne.»

In še. Ko je ob priliki nekih pogajanj med Italijo in Jugoslavijo prišlo do tega, da so pričeli puščati domov

slovenske in hrvaške internirance, je nekega dne Ivan Leban čakal z drugimi, kdaj bodo na oglasno desko dali vsakdanji seznam tistih, ki bodo šli domov. Pa se je Pertini približal in Ivanu Lebanu dejal: «Zaman čakaš! Ti in Čok ne bosta šla domov, ker sta preveč trmasta in nevarna za te fašistične butce!» In zares, je Ivan Leban ostal na Ponzi.

«Pa še pri slovenski poroki je bil Pertini poleg. Marsikateri interniraneec je imel pri sebi ženo. To je internirancem fašistična v'ada dovolila. Se predno so ga poslali v internacijo se je Ivan Leban v Gorici dobro razumel s Cirilo Zakrajškovo. Zaljubljena sta bila kot je pri mladih ljudeh čisto normalno in v dopisovanju, ki je moralo skozi fašistično cenzuro, sta se domeni-la da se poročita. Cirila je dobila dovoljenje da je prišla na Ponzo, pogledala kako je tam. Seveda ni bilo življenje žene interniranca tisto ker si je takrat želela, čeprav so interniranci lahko živeli v zasebnih stanovanjih. Ker ni Ivan smel domov, sta se poročila kar na Ponzi, in sicer dan pred iztekom leta, 30. decembra 1935.»

MARKO WALTRITSCH

Tako se ga spominja posl. Albin Škerk

Bil je temperamenten predsednik zbornice

Devinsko-nabrežinski župan Albin Škerk je zastopal KPI v poslanski zbornici v dveh zakonodajnih dobah, od leta 1968 do leta 1976, to je prav v obdobju, ko je tej veji italijanskega parlamenta predsedoval Sandro Pertini.

«Sedanji državni poglavar je bil odličen predsednik poslanske zbornice», nam je povedal Škerk «in je s svojo temperamentnostjo vedno obvladal položaj, tudi v najtežjih trenutkih, ko je bilo v sejni dvorani vroče in ko je tudi prišlo do fizičnega obračunavanja med poslanci. Skraj bi rekel, da je poimensko poznal vsakogar izmed nas, tudi tiste kot jaz, ki niso bili člani vodstev strank ali parlamentarnih skupin. Večkrat sem ga srečeval tudi pri «Fontani di Trevi», kjer ima stanovanje in kjer se še danes rad sprehaja. Z menoj je vedno rad pokramljal in me vprašal po tem ali onem slovenskem antifašistu, ki je bil skupaj z njim v konfinaciji.»

Kot predsednik poslanske zbornice je bil Pertini vedno zelo pozoren za vprašanja narodnostnih skupnosti in

manjšin. V tej funkciji je tudi ugodil Škerkovi prošnji in 23. junija 1969, ob 25-letnici tragične smrti prvega komunističnega poslanca Jožeta Srebrniča napisal kratek uvod v spominsko brošuro, ki jo je ob tej priložnosti izdala KPI.

«Jožeta Srebrniča sem spoznal na Ponzi, kjer sva bila skupno konfinirana za časa fašizma. Kot človek, ki je trdno veroval v boljši svet, je bil odločen in ni poznal kompromisov. Odkrival je plemenito dušo in je bil vselej pripravljen nuditi talažbo in pomoč.»

Ze v dvajsetih letih se je odločno uprl fašizmu ter se pogumno izpostavil žrtvam, odpovedim in preganjanju.

Bil je med prvimi v do'gem boju proti fašizmu in med prvimi v osvobodilni vojni, v kateri je žrtvoval svoje življenje.

Spominjamo se Jožeta Srebrniča kot drugega in velikega tovariša, prikažimo ga mladini kot vzor zvestobe svobodi», je napisal Pertini o tem goriškem antifašistu.

Sprejel je naše šolnike

«Rim, 10. junija 1970. Ta datum si bo treba zapomniti. V glavnem mestu Italije, pred poslansko zbornico, senatom, vladno palačo in prosvetnim ministrom so manifestirali in protestirali slovenski šolniki s Tržaškega zaradi krivic, ki se po tolikih letih še delajo njim in slovenskemu šolstvu v Italiji. Bila je to prva manifestacija slovenskih šolnikov in sploh Slovencev v Rimu.»

Tako je pred več kot trinajstimi leti pisal naš Albin Bubnič o demonstraciji naših šolnikov v Rimu. Protestirali so zaradi zamud in zavlačevanj pri ureditvi vprašanj slovenskih šolnikov in slovenske šole. Profesorji so takrat romali od Judeža do Kajfeža, da bi obrazložili svoje zahteve. Minister za šolstvo jih ni sprejel; povedal jim je, da je na vladni seji. Podali so se pred vladno palačo, kjer pa so jim policisti prepovedali vhod. Odšli so nato pred palačo poslanske zbornice in zahtevali srečanje s predsednikom poslanske zbornice. Tokrat so jim bila vrata odprta: delegacije Sindikata slovenske šole, ki jo je spremljal poslanec Albin Škerk je kmalu zatem sprejel takratni predsednik poslanske zbornice Sandro Pertini.

«Sprejem je bil zelo prisrčen», se spominja dogodka tedanji tajnik Sindikata slovenske šole Franc Škerlj. «Predsednik Pertini je uvodoma skorajda 'pokaral' poslanca Škerka, ker ni že prej najavil obisk tako 'ugledne delegacije', da bi se bolje pripravil. Kljub nenapovedanemu obisku je predsednik Pertini pokazal, da mu je vprašanje slovenskih šolnikov blizu. V približno polurnem razgovoru je tudi obudil spomine na nekatere slovenske tovariše, s katerimi je v fašističnem strahovladju delil težke trenutke konfinacije na italijanskih otokih. Povedal je, da je takrat praktično spoznal Slovence. Ob koncu sprejema je Pertini zagotovil svoje posredovanje, da bo začela poslanska zbornica čimprej razpravljati o zakonskih osnutkih za ureditev še nerešenih vprašanj naših šolnikov.» (ŠČ)

Prijatelj med prijatelji

Ko pride tujec na obisk, ga vedno gledaš z veliko nezaupljivostjo, z radovednim pričakovanjem in ugotavljanjem, kaj se skriva za njegovo zunanjo podobo. To velja tudi na najvišjih državnih ravneh, morda v še večji meri kot za navadne smrtnike. To pa ni veljalo za Pertinija, ko je obiskal Jugoslavijo. Italijanski predsednik je bil že štirikrat v sosednji državi, trikrat kot predsednik republike: prvič na uradnem obisku pri Titu, drugič na Titovem pogrebu, tretjič pa prejšnji mesec, ko je v Črni gori odkril spomenik padlim vojakom italijanske divizije Garibaldi, ki je sodelovala z ramo ob rami z jugoslovansko partizansko vojsko. Vsakokrat je bil Pertini sprejet z veliko prisrčnostjo, kot pravi prijatelj. In navdse prijateljsko, prisrčno, je bilo tudi njegovo zadržanje.

Pertini pri teh obiskih izžareva človeško toplino, očetovsko gotovost vsebujejo njegovi gibi in njegove besede. Tako je bil Pertini edini med nekaj sto udeleženci Titovega pogreba, ki se ni zaustavil pri protokolarnem mimohodu, ampak je položil roko na krsto, kot to narediš, ko ti umre stari prijatelj. In sedaj, v Črni gori, je italijanski predsednik kronal svoje navdušenje z vzklikom, da bi se kar preselil v Jugoslavijo, če bi ga v Italiji ne hoteli več. Res, gre za besede, a za besede velike srčne kulture, ki jo premore le človek, ki je toliko pretrpel in toliko žrtvoval za svetle ideale svobode in pravice.

Odtod njegova navezanost na Jugoslavijo, na njeno izročilo boja proti okupatorju. In odtod ponos, da je tudi v mračnem obdobju italijanske zgodovine del italijanskega naroda stopil po pravi smeri. To je bil globok pomen Pertinijevega obiska v Črni gori in ta pomen je razumelo tudi črnogorsko ljudstvo, ki je Pertiniju vzklikalo «Sandro, Sandro!», tako, kot pozdravljaš dobrega starega prijatelja. (bbr)

Zbral in uredil

SANDOR TENCE